

REVIZIJSKO POROČILO O PRAVILNOSTI POSLOVANJA
DRUŽBE STADION TER SMOTRNOSTI POSLOVANJA
MESTNE OBČINE LJUBLJANA IN DRUŽBE STADION
PRI GRADNJI NOGOMETNEGA STADIONA V LJUBLJANI

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO O PRAVILNOSTI POSLOVANJA
DRUŽBE STADION TER SMOTRNOSTI POSLOVANJA
MESTNE OBČINE LJUBLJANA IN DRUŽBE STADION
PRI GRADNJI NOGOMETNEGA STADIONA V LJUBLJANI**

Številka: 1206-4/2005-41

Ljubljana, 10. maja 2006

Računsko sodišče je revidiralo *pravilnost poslovanja* družbe Stadion, d. o. o., Linhartova 13, Ljubljana (v nadaljevanju: Stadion) in *smotrnost poslovanja* Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja družbe Stadion ter smotrnosti poslovanja MOL in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani.

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja družbe Stadion od leta 2003 do 15. 6. 2005 je računsko sodišče ugotovilo, da

- mesečni obračuni plač ne vsebujejo obveznih sestavin, kot določa Splošna kolektivna pogodba za gospodarske dejavnosti;
- ni vodila evidence prisotnosti zaposlenih na delovnem mestu, kot določajo Zakon o evidencah na področju dela in Slovenski računovodski standardi;
- je izplačala za 539 tisoč tolarjev več povračil za prehrano med delom, kot je določeno z Zakonom o višini povračil;
- ni obračunala povračila stroškov v zvezi z delom v znesku 487 tisoč tolarjev, kot določata Zakona o višini povračil in Slovenski računovodski standardi;
- nima veljavnega notranjega akta o oddaji naročil malih vrednosti in ni vodila evidence o oddanih javnih naročilih male vrednosti, kot določa Zakon o javnih naročilih;
- javnih naročil v skupnem znesku 32.242 tisoč tolarjev ni oddala po predpisanem postopku, saj ni dokumentirala in evidentirala postopka oddaje javnih naročil, ni izvedla postopka naročanja ter ni določila meril za izbiro najugodnejše ponudbe pri oddaji javnih naročil malih vrednosti in izbrala nepravilno ponudbo, kar je v nasprotju z Zakonom o javnih naročilih;
- je v poslovnih knjigah evidentirala stroške na podlagi neverodostojnih knjigovodskih listin, ki ne dokazujejo upravičenosti nastalega stroška, kar ni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Družba Stadion ni sestavljala obračunov plač zaposlenih, iz katerih bi bile razvidne vse sestavine, kot jih zahteva Splošna kolektivna pogodba za gospodarske dejavnosti, zato računsko sodišče ni moglo izvesti preizkusa pravilnosti obračuna in izplačila plač. Računsko sodišče je ugotovilo, da družba Stadion poleg morebitnih nepravilnosti, ki jih ni bilo mogoče odkriti zaradi omejitve obsega revidiranja plač zaposlenih, v revidiranem obdobju v pomembnih pogledih ni poslovala v skladu s predpisi (*negativno mnenje*).

Računsko sodišče je zaradi neločljivosti odločanja o izbiri lokacije ter prepletanju pristojnosti in odgovornosti za gradnjo nogometnega stadiona izreklo mnenje o smotrnosti gradnje nogometnega

stadiona skupaj za MOL in družbo Stadion. Računsko sodišče je ocenilo, da postopek gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani ni potekal uspešno, učinkovito in gospodarno.

Glede uspešnosti izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani računsko sodišče ne more izreči mnenja, saj mestni svet MOL ni ustrezno določil ciljev družbe Stadion pri izvedbi gradnje nogometnega stadiona, pomanjkljivo je določil faze gradnje nogometnega stadiona in ni določil roka za dokončanje del. Ob dejstvu, da je z razglasitvijo stadiona Bežigrad za kulturni spomenik državnega pomena verjetnost obnove tega stadiona zelo majhna, je projekt gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani po štirih letih ponovno na začetku. Opravljene aktivnosti mestnega sveta MOL in MOL ter družbe Stadion v tem času niso vodile k doseganju cilja, to je gradnji nogometnega stadiona. Kljub temu, da pri izvajanju projekta gradnje stadiona v Ljubljani cilji in roki izvedbe niso bili ustrezno opredeljeni, računsko sodišče ocenjuje aktivnosti mestnega sveta MOL, MOL in družbe Stadion kot neuspešne.

Računsko sodišče ocenjuje, da mestni svet MOL, MOL ter družba Stadion pri izvajanju projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani niso ravnali učinkovito v naslednjih primerih:

- MOL kljub pridobitvi izbrisne pobotnice štiri leta ni vložila predloga za izbris hipoteke v zemljiški knjigi v korist upnika NLB v znesku 690.000 tisoč tolarjev, kar kaže na to, da nima ustrezno organiziranega poslovanja z nepremičninami v svoji lasti;
- družba Stadion je izdelala številne študije za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani; študije temeljijo na napačnih predpostavkah, na neenakopravnem obravnavanju enakovrstnih stroškov in ne vsebujejo vseh dejstev, ki bi omogočala ustrezne odločitve o gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani; lastništvo nepremičnin je bilo prikazano nepopolno, upoštevalo se je neverodostojne dogovore, na končno vrednost zemljišč je pomembno vplivala velikost zemljišča;
- MOL ni opravila nobenega nadzora v družbi Stadion glede namenske rabe sredstev in je družbi Stadion izplačevala sredstva, kljub temu da določeni stroški družbe Stadion niso temeljili na verodostojnih listinah oziroma izvajalci niso bili izbrani na podlagi postopkov javnega naročanja;
- mestni svet MOL bi moral imeti izdelano strategijo razvoja športa v Ljubljani in jo sprejeti ter na tej podlagi načrtovati potek gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani; ker nima izdelane strategije razvoja športa in opredeljenih dolgoročnih potreb in lokacij za gradnjo vseh športnih objektov, ni mogoče ustrezno ocenjevati stroškov gradnje nogometnega stadiona na različnih lokacijah; primerjava zgolj kratkoročno nastalih stroškov pa lahko vodi v negospodarno odločitev; poleg tega je mestni svet MOL imenoval gradbeni odbor, ki je izvajal aktivnosti, za katere je bila ustanovljena družba Stadion, kar kaže na neučinkovitost procesa gradnje stadiona zaradi nejasne opredelitve nalog in odgovornosti družbe Stadion;
- kljub izraženemu interesu države po sofinanciranju gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani v letih 2002 in 2003, MOL ni mogla izvesti aktivnosti za pridobitev sredstev iz državnega proračuna, saj mestni svet MOL v tem obdobju ni sprejel odločitve o lokaciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani.

Računsko sodišče ocenjuje, da mestni svet MOL, MOL ter družba Stadion pri izvajanju projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani niso ravnali gospodarno v naslednjih primerih:

- MOL bi morala pri sklepanju pogodbe 2001 preveriti obstoj bremen povezanih z zemljišči, še posebej, ker so bila bremena vpisana v zemljiško knjigo in je zanje vedela. Ob predvidenem namenu uporabe zemljišča za gradnjo športno rekreacijskega centra, ki izhaja iz dolgoročnega plana 1986 – 2000 in Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za plansko celoto B 3 Savsko naselje, računsko sodišče ocenjuje, da je bil nakup vseh zemljišč v vrednosti 2.286.192 tisoč tolarjev negospodaren, vendar

dopušča možnost, da je mogoče ob spremenjenem namenu uporabe zemljišča tudi ob izvedeni denacionalizacijskem postopku zemljišča ustrezno uporabiti oziroma zagotoviti povračilo stroškov nakupa teh zemljišč;

- MOL je ravnala negospodarno, saj se ni ustrezno zavarovala, če bi bilo denacionalizacijskemu zahtevku ugodeno, in je prevzela bremena sanacije gramoznice v znesku 1.500 tisoč evrov;
- mestni svet MOL je ustanovil družbo Stadion, v letu 2004 odločal o lokaciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani in imenoval gradbeni odbor; MOL je v celoti financirala stroške delovanja družbe Stadion, dejansko pa bi lahko bile aktivnosti gradnje stadiona vodene v okviru MOL; če bi aktivnosti gradnje nogometnega stadiona potekale v okviru MOL, bi lahko bili stroški plač, materialni stroški in stroški študij nižji.

Računsko sodišče je od MOL zaradi ugotovljenih nesmotrnosti zahtevalo *odzivno poročilo*, v katerem mora MOL izkazati ukrepe, ki se nanašajo na

- prenos vseh aktivnosti povezanih z gradnjo nogometnega stadiona na Mestno občino Ljubljana ter predložiti izdelano analizo smiselnosti obstoja gospodarske družbe Stadion v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah oziroma pričeti s postopkom likvidacije družbe Stadion;
- aktivnosti za izdelavo strategije razvoja športa v Ljubljani z analizo dolgoročnih potreb po gradnji ali obnovi športnih objektov in primernih lokacij zanje;
- aktivnosti za spremljanje postopka denacionalizacijskega zahtevka na parceli št. 1005 v Stožicah in ukrepe, s katerimi bo zagotovljena namenska uporaba kupljenega zemljišča v Stožicah;
- ukrepe za vzpostavitev notranjih kontrol pri sklepanju pogodb o nakupljenih zemljiščih, ki bodo zagotovile preveritev bremen in njihovo upoštevanje pri določitvi cene in zavarovanju namenske uporabe zemljišč.

Odzivno poročilo družbe Stadion ni potrebno, ker je v zahtevi za predložitev odzivnega poročila za MOL zahtevan prenos vseh aktivnosti, povezanih z gradnjo nogometnega stadiona, na MOL.

Računsko sodišče je MOL priporočilo naj

- v fazi načrtovanja investicije gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani preveri možnosti sofinanciranja investicije iz državnega proračuna ali s sredstvi evropske kohezijske politike, jih ustrezno upošteva v finančni konstrukciji ter izvede aktivnosti za pridobitev teh sredstev;
- pripravi dolgoročno vizijo namena uporabe stadiona Bežigrad, ki bo usklajena s spomeniško varstveno stroko, Ministrstvom za kulturo in ostalimi lastniki spomenika.

KAZALO

1. UVOD	10
1.1 PREDMET IN CILJ REVIZIJE.....	10
1.2 PREDSTAVITEV REVIDIRANCEV	11
1.2.1 Odgovorne osebe MOL.....	11
1.2.2 Ustanovitev družbe Stadion.....	11
1.2.3 Organi in odgovorne osebe družbe Stadion.....	11
2. UGOTOVITVE	13
2.1 PRAVILNOST POSLOVANJA DRUŽBE STADION	13
2.1.1 Prihodki.....	13
2.1.2 Odhodki	16
2.1.2.1 Stroški dela.....	16
2.1.2.2 Oddaja javnih naročil male vrednosti.....	19
2.2 SMOTRNOST GRADNJE NOGOMETNEGA STADIONA V LJUBLJANI	23
2.2.1 Zemljišča v katastrski občini Stožice	24
2.2.1.1 Nakup zemljišč in namen njihove uporabe	24
2.2.1.2 Sprememba vrste rabe in lastninjenje zemljišč.....	26
2.2.1.3 Pogodbena bremena.....	27
2.2.2 Odločitev o lokaciji nogometnega stadiona	30
2.2.2.1 Predstavitev študij, ki so vplivale na odločitev o lokaciji nogometnega stadiona.....	30
2.2.2.2 Stadion Bežigrad kot kulturni spomenik.....	38
2.2.3 Ali sta bili ustanovitev in poslovanje družbe Stadion smotrni	41
2.2.3.1 Namen ustanovitve družbe Stadion.....	41
2.2.3.2 Gospodarnost ustanovitve družbe Stadion	41
2.2.3.3 Načrtovanje in izvajanje gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani	42
2.2.3.4 Gradnja nogometnega stadiona in strategija razvoja športa v Ljubljani	44
2.2.3.5 Možni viri financiranja gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani.....	45
2.2.3.6 Uspešnost izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani.....	45

2.2.4	Dogodki v obdobju po datumu izvajanja revizije.....	47
3.	MNENJE	49
3.1	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA DRUŽBE STADION, D. O. O., LJUBLJANA V LETIH 2003 IN 2004 TER DO 15. 6. 2005.....	49
3.2	MNENJE O SMOTRNOSTI POSLOVANJA MESTNE OBČINE LJUBLJANA IN DRUŽBE STADION, D. O. O., LJUBLJANA PRI GRADNJI NOGOMETNEGA STADIONA V LJUBLJANI.....	50
3.2.1	Uspešnost izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani.....	50
3.2.2	Mnenje o učinkovitosti načrtovanja gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani	51
3.2.3	Mnenje o gospodarnosti nakupa zemljišč in ustanovitve družbe Stadion.....	51
4.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	53
5.	PRIPOROČILA	55

1. UVOD

Revizija pravilnosti poslovanja družbe Stadion in smotrnosti poslovanja MOL in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani je bila uvrščena v program dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) v letu 2005 z okvirnim načrtom revizije na podlagi ZRacS-1. Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 5. 7. 2005¹.

1.1 Predmet in cilj revizije

Predmet revizije sta bili pravilnost poslovanja družbe Stadion ter smotrnost poslovanja MOL in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani.

Cilj revizije je bil podati mnenje o pravilnosti poslovanja družbe Stadion ter smotrnosti poslovanja MOL in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani. Obdobje revidiranja je od 21. 6. 2001, ko je mestni svet MOL sprejel sklep o nakupu zazidanega stavbnega zemljišča v območju urejanja BR 3/3 Stožice, do 15. 6. 2005.

V okviru revizije pravilnosti smo preizkusili skladnost poslovanja družbe Stadion s predpisi, internimi akti, sklenjenimi pogodbami ter drugimi usmeritvami, ki jih mora upoštevati pri svojem poslovanju.

Revizija pravilnosti je obsegala predvsem preizkušanje pravilnosti:

- izplačil stroškov dela v skladu s predpisi ter
- postopkov oddaje javnih naročil pri izdelavi investicijskih programov.

Pri reviziji smotrnosti smo se osredotočili na ugotavljanje:

- Kakšen je bil namen nakupa zemljišča v Stožicah in ali je MOL pri nakupu upoštevala bremena na zemljiščih?
- Ali je bila sprejeta lokacija gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani in ali so bili pri odločitvi o lokaciji upoštevani vsi parametri?
- Ali sta bili ustanovitev in poslovanje družbe Stadion smotrni?

---

¹ Št. 1206-4/2005-4.

Z revizijskimi postopki pregledovanja in pridobivanja podatkov ter analiziranja in presojanja smo pridobili ustrezne ter zadostne dokaze, da lahko v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja² podamo mnenje o pravilnosti poslovanja družbe Stadion in smotnosti poslovanja MOL in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani.

1.2 Predstavitev revidirancev

1.2.1 Odgovorne osebe MOL

Po statutu³ so organi MOL mestni svet MOL, nadzorni odbor (v nadaljevanju: NO MOL) in župan. Mestni svet MOL je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti MOL.

Od 27. 1. 1998 do 9. 12. 2002 je bila odgovorna oseba MOL županja Viktorija Potočnik. Od 10. 12. 2002 dalje je odgovorna oseba MOL županja Danica Simšič.

Odločitve, povezane s postopki gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani, je sprejel mestni svet MOL.

1.2.2 Ustanovitev družbe Stadion

Družba Stadion je bila ustanovljena s sklepom mestnega sveta MOL⁴. Akt o ustanovitvi⁵ določa ustanovitev družbe Stadion kot gospodarske družbe za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani. Osnovni kapital družbe 2.100 tisoč tolarjev je osnovni vložek edinega družbenika MOL. Družba je bila vpisana v sodni register 25. 1. 2002 pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod številko vložka 1/35595/00 in je registrirana za opravljanje dejavnosti, ki so navedene v prilogi 1.

1.2.3 Organi in odgovorne osebe družbe Stadion

Družba Stadion ima petčlanski nadzorni svet (v nadaljevanju: NS), ki ga je s sklepom⁶ imenovala županja MOL in ga sestavljajo:

- Francka Trobec, predsednica,
- Anton Colarič, član,
- Rudi Zavrl, član,
- Peter Grašek, član,
- Slaven Mičkovič, član.

---

² Napotilo za izvajanje revizij, Uradni list RS, št. 41/01.

³ 21. člen statuta MOL, Uradni list RS, št. 32/95, 33/95, 71/97, 13/98, 24/00, 6/01.

⁴ Sklep št. 633-9/00-9 z dne 26. 11. 2001.

⁵ Notarski zapis opr. št. SV 4350/2001 z dne 17. 12. 2001 in SV 4350/2001-1 z dne 23. 1. 2002.

⁶ Sklep št. 4919-VP/01 z dne 14. 12. 2001.

S sklepom o razrešitvi 10. 9. 2002 je bil razrešen Peter Grašek, nadomestil ga je Igor Omerza.

Odgovorni osebi sta bili

- dr. Marjan Rekar, ki je bil za vršilca dolžnosti direktorja družbe Stadion imenovan s sklepom mestnega sveta MOL⁷ 26. 11. 2001 za dobo enega leta; mestni svet MOL mu je podaljšal mandat od 27. 11. 2002 za dobo treh mesecev, in sicer do zaključka razpisnega postopka oziroma do imenovanja direktorja družbe Stadion;
- NS družbe Stadion je 9. 5. 2003 sprejel sklep⁸ o imenovanju direktorja Tolbuhina Bjedova; z direktorjem je bila sklenjena individualna pogodba o zaposlitvi za določen čas dveh let, in sicer za obdobje od 1. 6. 2003 do 1. 6. 2005; NS družbe Stadion je 16. 6. 2005 direktorju podaljšal mandat za obdobje junij, julij in avgust 2005.

---

⁷ Sklep št. 4216-VP/2002 z dne 26. 11. 2002.

⁸ Sklep 4. redne seje z dne 9. 5. 2003.

2. UGOTOVITVE

2.1 Pravilnost poslovanja družbe Stadion

2.1.1 Prihodki

Računovodski izkazi družbe Stadion so prikazani v prilogah 2 in 3.

Prihodek družbe Stadion predstavljajo pogodbeno pridobljena sredstva iz proračuna MOL. Družba Stadion je proračunska sredstva pridobila za delovanje družbe in za izdelavo študij za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani.

Tabela 1: Pogodbeno pridobljena sredstva družbe Stadion iz proračuna MOL

Leto	Datum pogodbe	Pogodbeni znesek (v nadaljevanju: PZ) v tisoč tolarjih	Priliv (v nadaljevanju: PR) v tisoč tolarjih	Poraba (v nadaljevanju: PO) v tisoč tolarjih	Indeks PO/PR	Indeks PR/PZ
2003	14. 8. 2003	50.000	20.000	13.922	70	40
2004	4. 6. 2004	40.000	45.841	39.763	87	115
2005	16. 3. in 6. 6. 2005	70.000	12.860	12.670	99	18
	Skupaj	160.000	78.701	66.355	84	49

Vir: podpisane pogodbe z MOL, zahtevki in poročila družbe Stadion.

Opomba: V tabelo ni vključen osnovni vložek MOL v znesku 2.100 tisoč tolarjev.

Družba Stadion je pričela redno poslovati 1. 6. 2003, z dnem nastopa mandata direktorja. Sredstva za leto 2003 so bila določena v Odloku o proračunu MOL za leto 2003⁹ v znesku 50.000 tisoč tolarjev¹⁰. V predlogu Odloka zaključnega računa proračuna MOL¹¹ je zapisano, da je bilo za Stadion porabljen 20.000 tisoč tolarjev za delovanje družbe in pripravo predinvesticijskih študij za gradnjo nogometnega stadiona.

⁹ Uradni list RS, št. 45/03.

¹⁰ Str. 109: Proračunska postavka 081099, obnova športnih objektov, konto 430200, investicijski transferi neprofitnim organizacijam; "sredstva so namenjena tudi za pripravo dokumentacije za gradnjo nogometnega stadiona v Stožicah".

¹¹ Predlog Odloka zaključnega računa proračuna MOL: Proračunska postavka 081099: obnova športnih objektov. Odlok o zaključnem računu proračuna MOL za leto 2003, Uradni list RS, št. 43/05.

2.1.1.a Pogodba o financiranju dejavnosti družbe Stadion za leto 2003¹² določa, da mora sredstva nakazovati po dvanajstih na podlagi zahtevkov družbe Stadion, iz katerih mora biti natančno razviden namen financiranja. MOL je na podlagi pogodbe za leto 2003 nakazala 25. 8. 2003 družbi Stadion znesek 20.000 tisoč tolarjev. Enkratno nakazilo je bilo v nasprotju s pogodbo. Pridobljenih sredstev družba Stadion v letu 2003 ni porabila v celoti, pač pa je razliko v znesku 6.078 tisoč tolarjev prenesla v leto 2004. V letu 2003 je družba Stadion porabila 6.440 tisoč tolarjev za izdelavo študij za gradnjo nogometnega stadiona, kar je 46 odstotkov vseh porabljenih sredstev po pogodbi.

2.1.1.b V Odloku o proračunu MOL za leto 2004¹³ so bila sredstva v znesku 40.000 tisoč tolarjev namenjena za pripravo in izvedbo javnega natečaja za gradnjo nogometnega stadiona. Odlok za leto 2004¹⁴ določa, da vsa dela v zvezi s pridobitvijo in gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani vodi družba Stadion. Za leto 2004 je bila predvidena priprava in izvedba javnega natečaja za gradnjo nogometnega stadiona. Po pogodbi o sofinanciranju in izvajanju letnih programov športa v MOL v letu 2004¹⁵ so bila sredstva načrtovana v znesku 40.000 tisoč tolarjev za izvedbo programa obnove športnih objektov.

V finančnem načrtu za leto 2004 je družba Stadion za aktivnosti gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani načrtovala sredstva v znesku 37.970 tisoč tolarjev. V poslovnem poročilu za leto 2004 je družba Stadion poročala, da je za izdelavo študij za gradnjo nogometnega stadiona za leto 2004 porabila 26.360 tisoč tolarjev, kar pomeni, da je porabila za študije 69 odstotkov načrtovanih sredstev. Pregled načrtovanih in izvedenih aktivnosti v letu 2004 je prikazan v tabeli 2.

2.1.1.c Za prvo trimesečje leta 2005 je bila sklenjena Pogodba o sofinanciranju delovanja izvajanja letnega programa športa v MOL v obdobju začasnega financiranja MOL, za obdobje od 1. 1. do 31. 5. 2005¹⁶. Pogodba je temeljila na Sklepu o začasnem financiranju MOL za obdobje od 1. 1. 2005 do 31. 3. 2005¹⁷. Sredstva so bila namenjena za redno delovanje.

V Odloku o proračunu MOL za leto 2005¹⁸ je MOL v proračunu skupaj načrtovala za družbo Stadion 70.000 tisoč tolarjev. Sredstva so namenjena za financiranje delovanja družbe v znesku 20.000 tisoč tolarjev, za pripravo in izvedbo natečaja za izbiro najprimernejše arhitekturne rešitve za obnovo centralnega stadiona za Bežigradom in drugih postopkov, povezanih s pripravo investicije obnove nogometnega stadiona ter pripravo projektne dokumentacije, pa v znesku 50.000 tisoč tolarjev¹⁹.

---

¹² Pogodba o financiranju dejavnosti družbe Stadion za leto 2003, št. 305-4/2002-27 z dne 14. 8. 2003.

¹³ Uradni list RS, št. 31/04.

¹⁴ Točka 4: Šport, proračunska postavka 081099 - Obnova športnih objektov, točka 6. Nogometni stadion.

¹⁵ Št. 630-311/2004-1 z dne 4. 6. 2004.

¹⁶ Št. 671-1/2005-42 z dne 16. 3. 2005.

¹⁷ Uradni list RS, št. 138/04.

¹⁸ Uradni list RS, št. 41/05.

¹⁹ Podkonto 412000 - tekoči transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam znesek 20.000 tisoč tolarjev in podkonto 431000 - investicijski transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam.

Tabela 2: Pregled načrtovanih in izvedenih aktivnosti in sredstev za njihovo izvedbo v letu 2004

Načrtovane aktivnosti	Izvedene aktivnosti
Svetovanje in izdelava strokovnih mnenj in študij za izvedbo projekta;	Nogometni stadion Ljubljana primerjava lokacij;
Izdelava predinvesticijskih študij;	Predinvesticijsko poročilo za novi stadion v Ljubljani;
Izdelava idejnih zasnov;	Prometna študija lokacije Bežigrad in Stožice;
Izvedba mednarodnega razpisa;	Geodetska študija in posnetki lokacije Bežigrad in Stožice;
Pridobivanje dovoljenj.	Geološka študija lokacije Bežigrad;
	Prostorski prikazi lokacije Bežigrad in Stožice;
	Strokovne osnove naloge za razpis natečaja;
	Cenitve lokacije Bežigrad in Stožice;
	Cenitve stroškov sanacije gramoznice na lokaciji Stožice;
	Študija zasnove financiranja projekta stadion;
	Razpisni pogoji in natečaj.
Načrtovana sredstva	Stroški za izdelavo študij
37.970 tisoč tolarjev	26.360 tisoč tolarjev

Vir: finančni načrt za leto 2004 in poslovno poročilo za leto 2004.

V Pogodbi o financiranju programa obnove nogometnega stadiona v letu 2005²⁰ je zapisano, da naj bi prejemnik s pridobljenimi sredstvi ravnal gospodarno, namensko in izpolnjeval svoje pogodbene obveznosti.

Družba Stadion je v finančnem načrtu za leto 2005²¹ načrtovala odhodke v znesku 51.425 tisoč tolarjev. Sredstva za gradnjo nogometnega stadiona so bila načrtovana za svetovanje in izdelavo strokovnih mnenj, pripravo dokumentacije za projekt stadion, strokovne podlage iz naloge za stadion Bežigrad, razpisne pogoje za projekt stadion, poslovnik o delu gradbenega odbora, predprojekte za prostorsko umestitev novega stadiona za Bežigradom, prometno študijo za lokacijo Bežigrad, izvedbo razpisa za idejno zasnovo, stroške prenosa zemljišč in pridobivanje dovoljenj.

Družba Stadion do 15. 6. 2005 ni evidentirala stroškov izdelave investicijskih programov oziroma je imela evidentirane zgolj stroške delovanja družbe. Razmeroma pozen podpis pogodbe v letu 2005 pomeni, da bi družba Stadion težko realizirala načrtovane aktivnosti glede gradnje stadiona.

²⁰ Št. 671-1/05-87 z dne 6. 6. 2005.

²¹ Finančni načrt družbe Stadion za leto 2005 z dne 20. 12. 2004.

2.1.2 Odhodki

Odhodki družbe Stadion od ustanovitve naprej so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Odhodki družbe Stadion

	2005 do 15. 6. v tisoč tolarjih	2004 v tisoč tolarjih	2003 v tisoč tolarjih	Indeks 05/04	Indeks 04/03
POSLOVNI ODHODKI	12.426	45.926	14.074	27	326
I. Stroški blaga, material. in stori.	2.649	28.442	7.856	9	362
1. Stroški porabljenega materiala	52	115	4	45	2.875
2. Stroški storitev	2.597	28.327	7.852	9	361
a. Povračila str. zap. v zvezi z delom	164	267	57	61	468
b. Drugi stroški storitev	2.433	28.060	7.795	9	360
II. Stroški dela	9.777	17.406	6.218	56	280
1. Stroški plač	7.247	13.105	4.759	55	275
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	957	1.160	550	83	211
3. Stroški drugih zavarovanj	787	950	345	83	275
4. Drugi stroški dela	786	2.191	564	36	388
III Odpisi vrednosti - amortizacija	/	78	/	/	/

Vir: izkazi poslovnega izida in glavne knjige za leta 2003, 2004 in 2005.

2.1.2.a Stroški storitev in stroški dela družbe Stadion niso izkazani na podlagi verodostojnih knjigovodskih listin, kar je opisano v nadaljevanju. Družba Stadion nima splošnega akta, ki bi urejal vodenje računovodstva.

Pri preveritvah pravilnosti obračunavanja stroškov smo se osredotočili na pravilnost obračunavanja stroškov dela (točka 2.1.2.1) in pravilnost oddaje izdelave investicijskih programov (točka 2.1.2.2).

2.1.2.1 Stroški dela

Družba Stadion je od ustanovitve izkazala stroške dela, kot so prikazani v tabeli 4.

Tabela 4: Stroški dela od 1. 1. 2003 do 15. 6. 2005

Stroški dela	Leto 2005 do 15. 6.	Leto 2004	Leto 2003	Indeks 05/04	Indeks 04/03
	v tisoč tolarjih	v tisoč tolarjih	v tisoč tolarjih		
Plače in nadomestila	7.247	13.305	4.759	54	280
Regres za letni dopust	387	257	103	151	250
Prehrana in prevoz na delo	398	704	218	57	323
Delodajalčevi prispevki	957	2.142	766	45	280
Druge delodajalčeve dajatve	788	998	318	79	314
Davek na izplačane plače	/	/	54	/	/
Skupaj stroški dela	9.777	17.406	6.218	56	280

Vir: glavne knjige družbe Stadion za leta 2003, 2004 in 2005.

Na dan 31. 12. 2002 v družbi Stadion ni bilo redno zaposlenih. Funkcijo vršilca dolžnosti direktorja je opravljal dr. Marjan Rekar, ki ni bil zaposlen v družbi Stadion. 1. 6. 2003 se v družbi Stadion redno zaposli direktor Tolbuhin Bjedov. 31. 12. 2004 sta bila v družbi Stadion dva redno zaposlena, direktor in poslovna sekretarka.

Z direktorjem Tolbuhinom Bjedovim je bila sklenjena individualna pogodba o zaposlitvi, v kateri je bruto plača določena v znesku 630 tisoč tolarjev, ki jo sestavlja osnovna plača 377 tisoč tolarjev in dodatki (brez dodatka za delovno dobo) v znesku 253 tisoč tolarjev.

Od 1. 3. 2004 je bila v družbi Stadion zaposlena tudi poslovna sekretarka, s katero je bila 25. 2. 2004 podpisana pogodba o zaposlitvi.

2.1.2.1.1 Plače in nadomestila

2.1.2.1.1.a Iz mesečnih obračunov plač je razvidno plačilo davkov in prispevkov, niso pa razvidne druge vsebine obračuna, kar je v nasprotju s 50. členom Splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti (v nadaljevanju: SKPg²²). SKPg²² določa, da mora biti vsakemu delavcu pri izplačilu plače vročen pisni obračun, ki vsebuje zlasti naslednje podatke: osnovno plačo delavca, dodatke po posameznih vrstah, plačo iz uspešnosti, nadomestila plače po posameznih vrstah, bruto plačo, znesek prispevkov za socialno varnost, neto plačo, davek od osebnih prejemkov, neto izplačilo plače. Ker iz obračunov plač niso razvidne vse sestavine, kot jih določa 50. člen SKPg²², ni bilo mogoče preveriti pravilnosti obračuna plač zaposlenih.

²² Uradni list RS, št. 40/97.

2.1.2.1.1.b Družba Stadion ne vodi evidence prisotnosti zaposlenih na delovnem mestu, kar je v nasprotju z 2. in 12. členom Zakona o evidencah na področju dela²³ in Slovenskimi računovodskimi standardi²⁴ (v nadaljevanju: SRS), in sicer 15.7 (2002) in 21.12 (2002). Družba Stadion bi morala voditi tovrstne podatke, sicer ni podlage za posredovanje podatkov za matične evidence, kot določa Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja²⁵.

Pojasnilo družbe Stadion

Evidenca prisotnosti ni bila posebej vodena, ker narava dela za projekt gradnje nogometnega stadiona ni bila vezana na sedež družbe. Zaposlena sta komunicirala z različnimi izvajalci storitev na terenu. Zato ni bila vzpostavljena evidenca o prihodih in odhodih z delovnega mesta.

Ukrep družbe Stadion

1. 1. 2006 je družba Stadion vzpostavila evidenco prihodov in odhodov.

2.1.2.1.2 Regres za letni dopust

V družbi Stadion je bil v letu 2003 znesek regresa izplačan v višini neobdavčenega zneska regresa, kot določa Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek²⁶ (v nadaljevanju: Uredba). V letu 2004 je bil regres za letni dopust izplačan v znesku, ki je bil izračunan kot polovica med minimalnim regresom po SKPgd in zneskom po Uredbi, ki se prizna kot davčno priznani odhodek z vidika ugotavljanja davka od dohodkov pravnih oseb. V letu 2005 je bil regres za letni dopust izplačan v znesku, kot določa Uredba. Pri preizkušanju pravilnosti regresa za letni dopust nepravilnosti niso bile ugotovljene.

2.1.2.1.3 Povračila za prehrano

2.1.2.1.3.a Družba Stadion je izplačevala povračila stroškov za prehrano med delom na podlagi Uredbe, po kateri se znesek povračila za prehrano pri ugotavljanju davčne osnove prizna kot odhodek družbe. Ker računsko sodišče šteje, da je družba Stadion pravna oseba javnega prava, bi morala ta upoštevati pri izplačilih povračil za prehrano med delom Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov²⁷ (v nadaljevanju: Zakon o višini povračil), ki določa nižji znesek povračila za dan prisotnosti na delu od Uredbe.

Zneska nepravilnosti ni mogoče natančno izračunati, ker družba Stadion ne vodi evidence prisotnosti na delu. Oceno nepravilnosti smo izračunali na podlagi pričakovane dnevne prisotnosti v posameznem letu, od česar smo odšteli dneve letnega dopusta.

---

²³ Uradni list SFRJ, št. 17/90 in 10/91.

²⁴ Uradni list RS, št. 107/01, 67/03.

²⁵ Uradni list RS, št. 81/00.

²⁶ Uradni list RS, št. 72/93, 43/94, 62/94, 77/95, 5/98, 50/01, 42/04.

²⁷ Uradni list RS, št. 87/97, 9/97 in 48/01.

Družba Stadion ni upoštevala zakonsko določenega zneska povračila stroškov za prehrano med delom, zato je po naši oceni v revidiranem obdobju obračunala in izplačala za 539 tisoč tolarjev preveč stroškov povračil za prehrano.

Pojasnilo družbe Stadion

Po mnenju družbe Stadion je družba Stadion z aktom o ustanovitvi gospodarske družbe v obliki notarskega zapisa ter vpisom v sodni register pridobila status pravne osebe zasebnega prava, zato je bila kot pravna podlaga uporabljena Uredba.

2.1.2.1.4 Povračila stroškov v zvezi z delom

Pri povračilih stroškov v zvezi z delom smo preverili stroške za službena potovanja v državi.

2.1.2.1.4.a Ugotovili smo, da so potni nalogi izpolnjeni nepopolno, nepravilno in nimajo dokazil o upravičenosti nastalega stroška, ki zato niso verodostojne knjigovodske listine za knjiženje poslovnih dogodkov, kar je v neskladju s SRS 21.12 (2002).

Stroški povračil za službena potovanja v državi so bili v revidiranem obdobju izkazani v skupnem znesku 487 tisoč tolarjev. Zaradi neverodostojnih potnih nalogov in ker ni dokazil o upravičenosti nastalih stroškov, smo nepravilnost ocenili v celotnem znesku izkazanih stroškov.

2.1.2.1.4.b Direktor za službena potovanja v državi ni vodil evidence o uporabi lastnega osebnega vozila za službene namene.

2.1.2.1.4.c Strošek kilometrine za december 2003 v znesku 30 tisoč tolarjev je bil knjižen v januarju 2004, kar je v nasprotju s temeljno računovodsko predpostavko upoštevanja nastanka poslovnih dogodkov.

Pojasnilo družbe Stadion

Stroški obravnavani v točkah 2.1.2.1.4.b in 2.1.2.4.c so dejansko nastali, niso pa bili ustrezno prikazani v knjigovodskih listinah.

2.1.2.2 Oddaja javnih naročil male vrednosti

2.1.2.2.a Družba Stadion nima veljavnega notranjega akta za oddajo naročil male vrednosti, kot določa 125. člen Zakona o javnih naročilih²⁸ (v nadaljevanju: ZJN-1), zato bi morala družba Stadion v skladu s 134. členom ZJN-1 naročila male vrednosti oddajati, kot določa ZJN-1, ne glede na ocenjeno vrednost.

Družba Stadion ima osnutek Pravilnika za oddajo naročil male vrednosti (v nadaljevanju: Pravilnik), ki ga direktor ni sprejel in zato ni veljaven. Ugotovili smo, da je družba Stadion Pravilnik uporabljala, vendar smo šteli, da ga nima, ker ni bil sprejet.

---

²⁸ Uradni list RS, št. 36/04.

Ugotovili smo tudi, da postopki oddaje javnih naročil male vrednosti niso bili v skladu s Pravilnikom.

2.1.2.2.b Družba Stadion nima evidence o oddanih javnih naročilih male vrednosti in teh podatkov tudi ni posredovala Uradu za javna naročila, kot določa 127. člen ZJN-1.

2.1.2.2.1 Izvajanje javnih naročil male vrednosti

Pravilnost postopkov izvajanja javnega naročanja smo preverili za vse izdelane investicijske študije. Ugotavljali smo, ali so bili postopki oddaje javnih naročil izvedeni v skladu z ZJN-1 in ali so prejeti računi in izplačani zneski v skladu s sklenjenimi pogodbami.

V letih 2003 in 2004 je družba Stadion naročila zunanjim izvajalcem izdelavo študij, ki se nanašajo na gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani. Stroški izdelave študij so v letu 2003 znašali 6.440 tisoč tolarjev, v letu 2004 pa 26.171 tisoč tolarjev. Družba Stadion v prvi polovici leta 2005 ni evidentirala stroškov izdelave študij.

Tabela 5: Izdelane študije v letih 2003 in 2004 za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani

Izvajalec*	Naziv študije	Strošek v tisoč tolarjih
IBE	Dokument identifikacije investicijskega projekta	1.680
API	Računalniški model stadiona za Bežigradom v Ljubljani	340
IPL	Preveritev lokacijskih možnosti za nogometni stadion v Ljubljani	3.000
Equipe Investments	Predinvesticijska študija gradnje novega nogometnega stadiona v Ljubljani	1.420
SKUPAJ	LETO 2003	6.440
City Studio	Prometna študija za območje novega stadiona Bežigrad	2.040
B. L.	Projektna naloga za natečaj za gradnjo novega nogometnega stadiona v Ljubljani	939
IPL	Primerjalne študije ustreznosti lokacij Bežigrad in Stožice za gradnjo novega nogometnega stadiona v Ljubljani	5.880
API	Primerjava ustreznosti lokacij Bežigrad in Stožice za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani	4.500
IPL	Presoja možnosti gradnje stadiona na lokaciji Bežigrad v Ljubljani v minimalnem obsegu	4.440
API	Presoja možnosti gradnje stadiona na lokaciji Bežigrad v Ljubljani v minimalnem obsegu	3.000
API	Računalniški model stadiona	352
Geoinženiring	Geotehnično mnenje o pogojih rekonstrukcije centralnega stadiona ob Dunajski cesti v Ljubljani	96
IMP	Cenitev stroškov komunalnega opremljanja lokacije Bežigrad in lokacije Stožice	1.056
API	Strokovne osnove za razpis javnega natečaja	840
API	Dispozicija za izvedbo natečaja za gradnjo stadiona v Ljubljani	200
Geodetski zavod Slovenije	Zapisi in izrisi za nogometni stadion	72
B. L.	Študija valorizacije lokacij Ljubljana Bežigrad in Ljubljana Stožice za potrebe nogometa	549
Valpro	Finančne projekcije za nogometni stadion variante Bežigrad in Stožice	1.056
SVEING	Pred investicijske študije za gradnjo novega nogometnega stadiona v Ljubljani	1.150
SKUPAJ	LETO 2004	26.170

Vir: glavni knjigi družbe Stadion za leti 2003 in 2004 – konto 418701 – izdelava investicijskih programov.

* IBE, d. d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Ljubljana; API, d. o. o., arhitektura, projektiranje, inženiring, Ljubljana; IPL, d. o. o., gradbeništvo in inženiring, Trzin; Equipe Investments S. p. A, Padova, Italija; City Studio prostorsko načrtovanje, d. o. o., Ljubljana; Geoinženiring, d. o. o., Geotehnične, geološke in geofizikalne raziskave, projektiranje, svetovanje in inženiring, Ljubljana; Družba IMP inženiring, montaža, proizvodnja, d. d., Ljubljana; Geodetski zavod Slovenije, d. d., Ljubljana; Valpro, d. o. o., Postojna; SVEING, svetovanje, projektiranje, vrednotenje in inženiring, d. o. o., Ljubljana.

Družba Stadion je med stroške izdelanih študij evidentirala razvoz gradiva v znesku 107 tisoč tolarjev in pridobitev zemljiško knjižnih podatkov o lastnikih v znesku 81 tisoč tolarjev. V poslovnem poročilu za leto 2004 je zapisano, da je bilo za izdelavo študij porabljeno 26.360 tisoč tolarjev.

Ugotovili smo, da so bila vsa javna naročila male vrednosti oddana v nasprotju z ZJN-1.

- Izdelava predinvesticijske zasnove za projekt Novi stadion Ljubljana

Naročilo je bilo oddano ponudnikoma IBE in Equipe Investments. Z IBE je bila sklenjena pogodba v znesku 1.680 tisoč tolarjev. V razpisni dokumentaciji ni bilo opredeljenih meril za izbiro najugodnejše ponudbe, kot določata 50. in 51. člen ZJN-1. Equipe Investments je bil plačan račun v znesku 1.420 tisoč tolarjev, pri čemer ni bila sklenjena pogodba. To predstavlja kršitev 10. člena ZJN-1, ki določa dokumentiranje in evidentiranje postopka. Ker postopek oddaje naročila ni bil opravljen v skladu z ZJN-1 (ni bilo meril za izbor) in ker ni bil dokumentiran (sklenjena le ena pogodba), smo nepravilnost ocenili v vrednosti zneska vseh izplačil, to je 3.100 tisoč tolarjev.

- Izdelava prometne študije za območje novega stadiona Bežigrad

V postopku oddaje javnega naročila niso bila opredeljena merila za izbiro najugodnejše ponudbe, kar je v nasprotju z 50. in 51. členom ZJN-1. Znesek nepravilnosti smo ocenili v celotni vrednosti izplačil, to je 2.040 tisoč tolarjev.

- Projektna naloga za natečaj za gradnjo novega nogometnega stadiona v Ljubljani

Naročilo je bilo oddano B. L., čeprav ponudba ni bila pravilna, ker ni bila predložena vsa zahtevana razpisna dokumentacija. Ker naročnik ni zavrnil nepravilne ponudbe, je ravnal v nasprotju s 76. členom ZJN-1. Nepravilnost ocenjujemo v vrednosti opravljenih izplačil 939 tisoč tolarjev.

- Primerjalna študija ustreznosti lokacij Bežigrad in Stožice za gradnjo novega nogometnega stadiona v Ljubljani

Pogodbi²⁹ sta bili sklenjeni z dvema izvajalcema, pri čemer je bilo naročilo oddano v nasprotju s 17. členom ZJN-1. Nepravilnost je ocenjena v znesku celotnega izplačila 10.380 tisoč tolarjev. Družba Stadion je z API za opravljeno storitev podpisala pogodbo v znesku 3.000 tisoč tolarjev. Za storitev po tej pogodbi je družba Stadion v letu 2004 plačala 4.500 tisoč tolarjev, kar je 1.500 tisoč tolarjev več, kot je bilo dogovorjeno s pogodbo. Izplačilo je bilo opravljeno brez verodostojne knjigovodske listine za knjiženje oz. brez ustrezne kontrole, ki bi potrdila resničnost, kar je v nasprotju s SRS 21.12 (2002).

- Presoja možnosti gradnje stadiona na lokaciji Bežigrad v Ljubljani

Naročilo je bilo oddano dvema ponudnikoma, pri čemer postopek oddaje javnega naročila ni v celoti dokumentiran, kar je v nasprotju z 10. členom ZJN. V razpisni dokumentaciji ni bilo opredeljenih meril za izbiro najugodnejše ponudbe, kot določata 50. in 51. člen ZJN-1. Nepravilnosti smo ocenili v vrednosti izplačila, to je v znesku 7.440 tisoč tolarjev.

Pri oddaji študij, navedenih v spodnjih točkah, ni bil upoštevan noben postopek oddaje javnih naročil, kot določa 17. členom ZJN-1, temveč so bila naročila oddana z neposredno pogodbo. Skupna vrednost nepravilno oddanih naročil je 8.343 tisoč tolarjev.

---

²⁹ Z IPL je bila sklenjena pogodba št. 01/04 z dne 9. 2. 2004 in z API pogodba št. 04/101-BI/STA z dne 1. 2. 2004.

Naslednja naročila male vrednosti so bila oddana brez dokumentacije o izvedenem postopku:

- Izdelava računalniškega modela stadiona za Bežigradom v Ljubljani v znesku 340 tisoč tolarjev.
- Preveritev lokacijskih možnosti za nogometni stadion v Ljubljani v znesku 3.000 tisoč tolarjev.
- Izdelava računalniškega modela stadiona v znesku 352 tisoč tolarjev.
- Ocena stroškov za minimalno sanacijo obstoječega stadiona Bežigrad v znesku 1.056 tisoč tolarjev.
- Strokovne podlage za razpis javnega natečaja v znesku 840 tisoč tolarjev.
- Študija valorizacije lokacij Ljubljana Bežigrad in Ljubljana Stožice v znesku 549 tisoč tolarjev.
- Izdelava finančnih projekcij za nogometni stadion variante Bežigrad in Stožice v znesku 1.056 tisoč tolarjev.

Študije so bile plačane zgolj na podlagi prejetih računov, brez naročilnic oziroma sklenjenih pogodb.

Predinvesticijska študija za gradnjo novega nogometnega stadiona v Ljubljani v znesku 1.150 tisoč tolarjev ima pogodbo in račun, dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila je nepopolna.

Ocenjeni znesek vseh nepravilnosti pri postopkih oddaje naročil male vrednosti v letih 2003 in 2004 znaša 32.242 tisoč tolarjev z DDV.

2.2 Smotrnost gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani

V reviziji smotrnosti smo presojali, ali poteka načrtovanje gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani gospodarno, učinkovito in uspešno. Presojali smo naslednja glavna vprašanja:

- Kakšen je bil namen nakupa zemljišča v Stožicah in ali je MOL pri nakupu upoštevala bremena na zemljiščih?
- Ali je bila sprejeta lokacija gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani in ali so bili pri odločitvi o lokaciji upoštevani vsi parametri?
- Ali sta bili ustanovitev in poslovanje družbe Stadion smotrni?

Revizijo smo izvajali po revizijskem programu tako, da smo proučili dokumentacijo in izdelane študije, opravili razgovore z odgovornimi osebami MOL, družbe Stadion in drugimi strokovnjaki ter opravili poizvedbe v državnih organih in upravnih enotah. V revizijo smo vključili izvedenca pravne stroke, ki je proučil vprašanja povezana z lastninjenjem zemljišč v Stožicah, pravilnostjo odločb Geodetske uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju: GURS) in obremenitvami na zemljiščih.

Pojasnilo MOL

Kljub nakupu zemljišča v Stožicah in izvedenimi študijami mestni svet MOL še vedno ni sprejel odločitve za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani.

2.2.1 Zemljišča v katastrski občini Stožice

2.2.1.1 Nakup zemljišč in namen njihove uporabe

Mestni svet MOL je 21. 6. 2001 sprejel sklep³⁰, da se kupnina od prodaje delnic SKB banke v vrednosti 1.688.440 tisoč tolarjev nameni za nakup zazidanega stavbnega zemljišča v območju urejanja BR 3/3 Stožice.

S kupoprodajno pogodbo³¹ 7. 6. 1999 (v nadaljevanju: pogodba 1999) je MOL pridobila nepremičnine v skupni izmeri 27.139 kvadratnih metrov za kupnino 102.653 tisoč tolarjev. S kupoprodajno pogodbo³² 2. 7. 2001 (v nadaljevanju: pogodba 2001) je MOL pridobila nepremičnine v izmeri 131.519 kvadratnih metrov za kupnino 2.176.271 tisoč tolarjev. Pogodbeni stranki sta 10. 7. 2002 sklenili aneks k pogodbi³³ (v nadaljevanju: aneks 2002) na podlagi odločbe GURS³⁴ o opravljeni parcelaciji zemljišč. Z aneksom 2002 je MOL dodatno kupila 410 kvadratnih metrov zemljišč za kupnino 7.268 tisoč tolarjev.

Računsko sodišče je v prejšnjih revizijskih poročilih³⁵ opozorilo, da je obveznost iz pogodbe 2001 za 487.831 tisoč tolarjev preseгла znesek, ki ga je MOL namenila za nakup zemljišča.

Tabela 6: Prikaz podatkov o kupljenih zemljiščih v katastrski občini Stožice

Datum pogodbe	Površina v kvadratnih metrih	Cena v tisoč tolarjih
7. 6. 1999	27.139	102.653
2. 7. 2001	131.519	2.176.271
10. 7. 2002	410	7.268
Skupaj	159.068	2.286.192

Vir: pogodba 1999, pogodba 2001 in aneks 2002.

Prodajalec Splošno gradbeno podjetje Slovenija ceste tehnika obnova, d. d., Slovenska 56, Ljubljana (v nadaljevanju: SCT) je prodal kupcu MOL nepremičnine v katastrski občini (v nadaljevanju: k. o.) Stožice v skupni izmeri 159.068 kvadratnih metrov.

Čeprav iz sklepa mestnega sveta MOL ni neposredno razviden namen pridobitve zemljišč, je iz dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986 – 2000 za območje Mestne občine Ljubljana³⁶ (v nadaljevanju: dolgoročni plan 1986 – 2000) razvidno, da je območje namenjeno parkovnim,

³⁰ Sklep 28. seje mestnega sveta MOL, št. 3592-30/01-2 z dne 21. 6. 2001.

³¹ Št. 5008/99 z dne 7. 6. 2001

³² Kupoprodajna pogodba za zazidano stavbno zemljišče v območju urejanja BR 3/3 Stožice, SV 1190/01

³³ Aneks št. 1 k kupoprodajni pogodbi za zazidano stavbno zemljišče v območju urejanja BR 3/3, SV 1657/02.

³⁴ Odločba Geodetske uprave Republike Slovenije o parcelaciji št. 90312-433/2002 z dne 11. 5. 2002.

³⁵ Revizijsko poročilo računskega sodišča o poslovanju MOL v letu 2001 in v omejenem obsegu v letu 2002, št. 1215-5/2002-29 z dne 6. 6. 2003, str. 23.

³⁶ Uradni list SRS, št. 11/86, Uradni list RS, št. 23/91, 71/93, 62/94, 33/97, 72/98, 13/99, 26/99, 28/99, 41/99, 79/99, 98/99, 31/00, 36/00, 59/00, 75/00, 37/01, 63/02, 52/03, 70/03-odločba US, 64/04, 69/04.

športnim in rekreacijskim površinam. V dolgoročnem planu 1986 – 2000 je kot športno – rekreacijski center mestne oziroma primestne narave omenjen centralni stadion Stožice (na desnem bregu Save v gramoznici). Območje urejanja BR 3/3 ureja Odlok o prostorsko ureditvenih pogojih za plansko celoto B 3 Savsko naselje³⁷ (v nadaljevanju: PUP), ki od leta 1992 dalje v 60. členu določa, "da za območje urejanja BR 3/3 veljajo vsa skupna merila in pogoji" ter še: "za območje gramoznice velja, da so dovoljena vsa sanacijska in vzdrževalna dela, ki morajo biti skladna z verificiranim načrtom sanacije". Po dolgoročnem planu 1986 – 2000 in PUP so pridobljena zemljišča namenjena tudi gradnji novega nogometnega stadiona.

Pojasnilo MOL

Dolgoročni plan 1986 – 2000 in PUP je sprejel ustrežni organ takratne organiziranosti ljubljanskih občin in odgovorne osebe v revidiranem obdobju niso imele vpliva na takratne odločitve.

Revizijska družba Deloitte & Touche revizija, d. o. o., Ljubljana je 23. 2. 2004 opozorila, da obstaja tveganje ekonomske upravičenosti nakupa zemljišča, saj do tega datuma še ni bila sprejeta dokončna odločitev za gradnjo stadiona, za kar je bilo zemljišče tudi pridobljeno. Revizijska družba je priporočila, da se v okviru službe notranje revizije vzpostavi kontrola posameznih oddelkov MOL v zvezi s sklepanjem pogodb, ki lahko povzročijo morebitno oškodovanje proračuna MOL.

2.2.1.1.a Zemljišča, kupljena v letih 1999 do 2002, se po dolgoročnem planu 1986 – 2000 in PUP lahko uporabi zgolj za gradnjo športno–rekreacijskega centra, v okviru katerega naj bi bil tudi nogometni stadion. Mestni svet MOL v prostorskih aktih v revidiranem obdobju ni določil drugačnega namena uporabe zemljišč v Stožicah. Kupljena zemljišča se zato lahko po veljavnih prostorskih aktih uporabi zgolj za gradnjo športno–rekreacijskega centra, v okviru katerega naj bi bil tudi nogometni stadion.

Pojasnilo MOL

V letih 2002 – 2004 je MOL pridobivala strokovne podlage³⁸ za izdelavo PUP za novi stadion v Stožicah. V njih je opredeljena zasnova bodočega športnega parka s stadionom, pomožnimi igrišči, športno dvorano in s spremljajočim programom, vse na območju urejanja BR 3/3, ki vključuje tudi celotno nekdanjo gramoznico. Na zemljiščih gramoznice je predviden celotni program stadiona. Za območje je pridobila osnutek prometne zasnove.

2.2.1.1.b Družba Stadion je pripravljala analize ustrezne lokacije za gradnjo nogometnega stadiona, čeprav je bila lokacija gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani opredeljena v dolgoročnem planu 1986 – 2000 in PUP. Kupljena zemljišča po pogodbah 1999, 2001 in 2002 so bila namenjena tudi gradnji nogometnega stadiona.

Pojasnilo MOL

Družba Stadion je izdelovala primerjalne študije možnih lokacij gradnje nogometnega stadiona na podlagi Uredbe o enotni metodologiji za izdelavo programov za javna naročila investicijskega značaja³⁹ in na podlagi sklepov dveh izrednih sej mestnega sveta MOL, ki sta bili 22. 12. 2003 (nadaljevanje 12. 1. 2004) in 14. 6. 2004 (nadaljevanje 28. 6. 2004). MOL meni, da je izdelana ekonomska študija o primernosti določene investicije vedno primerna.

³⁷ Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za plansko celoto B 3 Savsko naselje, Uradni list SRS, št. 27/87, 15/89 in Uradni list RS, št. 27/92, 63/99.

³⁸ Dopis MOL št. 3508-6/ASD (290267) z dne 4. 11. 2005.

³⁹ Uradni list RS, št. 82/98.

Računsko sodišče meni, da glede na opredeljeno namenskost kupljenih zemljišč družbi Stadion ni bilo potrebno uporabiti Uredbe o enotni metodologiji za izdelavo programov za javna naročila investicijske narave.

2.2.1.1.c Del zemljišč v Stožicah, ki v naravi predstavlja državne ceste, je bil s parcelacijo izločen iz kupljenih zemljišč MOL. Površina kupljenih zemljišč je bila v pogodbah 1999, 2001 in 2002 ustrezno opredeljena.

2.2.1.1.d Celotna površina kupljenih zemljišč po pogodbah 1999, 2001 in 2002 v izmeri 159.068 kvadratnih metrov ni potrebna za gradnjo nogometnega stadiona, saj je del teh zemljišč namenjen gradnji športne dvorane, del zemljišč pa nima opredeljenega namena uporabe v sklopu športnega centra. V analizi ustreznosti lokacij je zato potrebno upoštevati zgolj tisti del zemljišč, ki so neposredno namenjena gradnji nogometnega stadiona.

2.2.1.2 Sprememba vrste rabe in lastninjenje zemljišč

Z odločbo Območne geodetske uprave Ljubljana (v nadaljevanju: OGUL)⁴⁰ je bila v zemljiškem katastru za k. o. Stožice evidentirana sprememba vrste rabe zemljišč iz travnikov, njiv in pašnikov v "odprta skladišča". Pravilnik o vodenju vrst rabe zemljišč v zemljiškem katastru⁴¹ dopušča takšno opredelitev vrste rabe.

Ob vpisu spremembe vrste rabe v zemljiški kataster je bilo evidentiranje vrste rabe urejeno v Zakonu o zemljiškem katastru (v nadaljevanju: ZZKat)⁴², ki v 26. členu določa, da se spremembe glede vrste rabe zemljišča in spremembe, ki vplivajo na katastrski razred, ugotovijo in izvedejo v zemljiško – katastrskem operatu na prijavo lastnika oziroma uporabnika ali pa po uradni dolžnosti. Naloge GURS so po določbi 3. člena ZZKat lahko opravljale tudi geodetske organizacije (zasebniki) na podlagi javnega pooblastila. Geodeti z javnim pooblastilom so izvedli upravne postopke in tehnična dela na terenu, geodetska uprava pa je po prejemu elaborata preverila pravilnost vodenja upravnega postopka in sprejela odločitev v upravnem postopku.

GURS je opravila nadzor nad postopkom ugotavljanja spremembe vrste rabe zemljišč v k. o. Stožice, izvedenih v letih 1995 in 1996. GURS glede vodenja upravnega postopka ni ugotovila nepravilnosti⁴³. Pri tem GURS pojasnjuje, da s posnetka iz zraka ni mogoče nedvoumno preveriti pravilnosti strokovne odločitve geodeta, ki je na podlagi opravljenega terenskega ogleda razvrstil vrsto rabe zemljišč travniki, njive in pašniki v odprta skladišča.

Za pravilnost ugotovljenega dejanskega stanja je odgovorna geodetska organizacija, ki bi morala izpeljati ogled v skladu s pravili stroke in strokovno evidentirati vrsto rabe. Kasnejše ugotovitve dejanske rabe sicer kažejo na neustrezno strokovno odločitev geodetske organizacije, pri čemer pa bi bilo potrebno za natančno oceno strokovne odločitve geodeta imenovati izvedenca geodetske stroke. Računsko sodišče je

---

⁴⁰ Odločba Območne geodetske uprave Ljubljana št.: 453/12-298/95 dne 7. 1. 1996.

⁴¹ Uradni list SRS, št. 41/82.

⁴² Uradni list SRS, št. 16/74, 42/86, Uradni list RS, št. 52/00.

⁴³ Odločba Geodetske uprave Republike Slovenije, št. 90313-45/2005-2 z dne 20. 6. 2005.

pri odločitvi o nadaljevanju revizijskih aktivnosti glede pravilnosti odločitve geodetske organizacije upoštevalo sodbo Višjega sodišča v Ljubljani⁴⁴ in sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije⁴⁵, iz katerih izhaja, da so se iz premoženja oseb v postopku lastninskega preoblikovanja izločila le tista zemljišča, glede katerih ni bil sprejet noben prostorski akt, ki bi določal nekmetijsko namembnost. Morebitno napačno ugotovljeno dejansko stanje ni imelo vpliva na potek lastninjenja na teh zemljiščih.

Območje urejanja BR 3/3 Novi stadion je v dolgoročnem planu 1986 - 2000 in PUP namenjeno parkovnim, športnim in rekreacijskim površinam. Zemljišča po prostorskem aktu niso bila opredeljena kot kmetijska zemljišča.

Na kupljenih zemljiščih v k. o. Stožice je bila vpisana pravica uporabe v korist SCT (oziroma njegovega pravnega prednika⁴⁶). SCT je lastnil zemljišča v skladu z določbo 5. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij⁴⁷ (v nadaljevanju: ZLPP) in je bil po dokončanju lastninskega preoblikovanja upravičen razpolagati z zemljišči.

2.2.1.3 Pogodbena bremena

Ugotovili smo, da so ob sklepanju pogodbe 2001 na kupljenih zemljiščih obstajala vsaj tri bremena:

- zahtevek za vračilo parcele št. 1005 k. o. Stožice v naravi po določbah Zakona o denacionalizaciji⁴⁸ (v nadaljevanju: ZDen),
- dolžnost izvedbe sanacije gramoznice in
- hipoteka v korist upnika Nova Ljubljanska banka, d. d. (v nadaljevanju: NLB).

Določba 4. člena pogodbe 2001 določa, da prodajalec jamči, da nepremičnine, ki so predmet pogodbe, niso obremenjene, niso predmet vračanja po ZDen in se nanje ne nanaša prepoved obremenitve, odtujitve ali razpolaganja.

MOL bi morala v skladu z načelom dobrega gospodarja preveriti obstoj bremen, povezanih z zemljišči, še posebej, ker so bila bremena vpisana v zemljiško knjigo in bi MOL zanje lahko vedela. Izjava prodajalca v 4. členu pogodbe 2001 je v nasprotju z dejanskim stanjem.

V nadaljevanju so bremena in ravnanja MOL podrobneje opisana.

2.2.1.3.a Denacionalizacijski zahtevek

Ob podpisu pogodbe 2001 je bilo glede parcele št. 1005 v izmeri 3.695 kvadratnih metrov v k. o. Stožice podan zahtevek za vračilo v naravi po ZDen. Pogodbeni stranki sta razpolagali z nepremičnino, za katero

⁴⁴ Sodba Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. I Cp 1452/99 z dne 13. 10. 1999.

⁴⁵ Sodba Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. III Ips 115/2003 z dne 26. 1. 2005.

⁴⁶ OZD Gradbeno podjetje "Tehnika", Ljubljana.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 55/92, 7/93, 31/93, 32/94, 1/96, 30/98.

⁴⁸ Uradni list RS, št. 27/91, 56/92, 13/93, 31/93, 24/95, 29/95, 20/97, 23/97, 65/98, 67/98, 76/98, 60/99, 66/00, 11/01, 54/02, 54/04.

je potekal denacionalizacijski postopek. Obe pogodbeni stranki sta bili seznanjeni s tem dejstvom⁴⁹, saj se je prodajalec SCT v 4. in 5. členu pogodbe 2001 obvezal, da bo kupcu zagotovil nadomestna zemljišča v območju urejanja VP 3/2 – Brdo v razmerju 1 : 1. Če bi prišlo do vračila v naravi, je MOL upravičena zahtevati od prodajalca SCT nadomestna zemljišča, ki pa niso del kompleksa k. o. Stožice in so na drugi lokaciji. Morebitno vračilo v naravi posega v funkcionalno zaokroženost zemljišč, tako da je vprašljiva možnost gradnje nogometnega stadiona. Omenjena parcela se nahaja na območju, ki je po idejnih študijah predviden za gradnjo nogometnega stadiona, in sicer igrišča in tribune, kar pomeni, da na lokaciji Stožice brez nakupa obravnavnega zemljišča ni mogoče graditi nogometnega stadiona.

Za MOL je obstajalo tveganje, da bi morala kupljena zemljišča izročiti denacionalizacijskim upravičencem, če bi bila ta s pravnomočno odločbo vrnjena v naravi. S spremembo zahtevka za denacionalizacijo 24. 5. 2004, s katerim denacionalizacijski upravičenec ne vztraja več pri vračilu v naravi, se je tveganje zmanjšalo, vendar je potrebno počakati do pravnomočnega zaključka postopka denacionalizacije.

MOL in SCT bi lahko z denacionalizacijskim upravičencem še pred podpisom pogodbe 2001 sklenila dogovor, da se, če se ugotovi denacionalizacijskemu zahtevku, upravičencu vrne nadomestno zemljišče oziroma izplača denarno nadomestilo, kar bi MOL omogočilo takojšnje in nemoteno razpolaganje s celotnim kompleksom zemljišč.

Ker bi lahko vračilo zemljišča denacionalizacijskemu upravičencu ogrozilo namensko uporabo celotnega kupljenega zemljišča, menimo, da bi se morala MOL pri nakupu zemljišča od SCT zavarovati bodisi z dogovorom, da se šteje pogodba za nično, če bo denacionalizacijskemu zahtevku ugodeno tako, da se zemljišče vrne v naravi, ali pa se dogovoriti za zmanjšano kupnino za to zemljišče v vrednosti dogovorjene odškodnine z denacionalizacijskim upravičencem.

Ravnanje MOL pri sklepanju pogodb o nakupu zemljišč ocenjujemo kot negospodarno, saj pred nakupom zemljišč ni izvedla aktivnosti, na podlagi katerih bi dobila zagotovila, da se bo zemljišče lahko uporabljalo v celoti v skladu z opredeljenim namenom v dolgoročnem planu 1986 - 2000 in PUP ter je sprejela neustrezno zavarovanje, če bi se ugodilo denacionalizacijskemu zahtevku. Zato je ob upoštevanju predvidenega določenega namena uporabe zemljišč v dolgoročnem planu 1986 – 2000 in PUP pri nakupu vseh zemljišč v vrednosti 2.286.192 tisoč tolarjev ravnala negospodarno. Dopuščamo možnost, da se ob spremenjenem namenu uporabe zemljišča tudi če bi bilo denacionalizacijskemu zahtevku ugodeno, zemljišča lahko ustrezno uporabi za druge namene in s tem zagotovi povrnitev stroškov nakupa ali pa se ob prodaji realizira višje prihodke od stroškov pridobitve teh zemljišč.

Pojasnilo MOL

Postopek denacionalizacije za vrnitev podržavljenih parcel je bil s sklepom⁵⁰ 25. 2. 2002 prekinjen do pravnomočne rešitve nepravdnega postopka pri Okrajnem sodišču v Ljubljani. 2. 7. 2004 je bil s sklepom⁵¹ nepravdni postopek prekinjen do pravnomočnega zaključka pravnega postopka.

⁴⁹ Zahteva za vrnitev zaplenjenega premoženja in plačilo odškodnine predlagateljici, poslano na Okrajno sodišče v Ljubljani z dne 27. 3. 1998. Zahtevek prejet na MU MOL dne 22. 11. 1999.

⁵⁰ Upravna enota Ljubljana Izpostava Bežigrad, dokument št. 321-D-167/93-31 z dne 25. 2. 2002 (pravdna zadeva št. II P 347/2001).

⁵¹ Okrajno sodišče v Ljubljani, z dne 2. 7. 2004 (nepravdna zadeva opr. št. Nz 107/98).

2.2.1.3.b Sanacija gramoznice

Po pogodbi 10. 4. 1979 se je SCT⁵² obvezal, da po končanem črpanju gramoza v gramoznici opravi na podlagi zazidalnega načrta na lastne stroške sanacijo vseh parcel, vpisanih v vložkih št. 1603 in 1635 k. o. Stožice, oziroma na takratnih parcelah št. 1027 in 1028 k. o. Stožice.

Pogodba 2001, sklenjena med MOL in SCT bremena sanacije gramoznice ne omenja. Iz dokumentacije ni razvidno, da bi se pogodbeni stranki dogovarjali za stroške sanacije gramoznice in da bi se pogajali za nižjo ceno zaradi tega bremena.

Breme sanacije je bilo vpisano v zemljiško knjigo, kar pomeni, da bi moralo biti kupcu ob podpisu pogodbe znano. Ob vpisu lastninske pravice v korist MOL je bilo na MOL preneseno tudi vpisano breme. Ugotavljamo, da je MOL že ob nakupu zemljišča vedela za sanacijo in tega dejstva v pogodbi ni ustrezno opredelila⁵³.

Iz zapisnika⁵⁴ o prevzemu zazidanega stavbnega zemljišča je razvidno, da je komisija ugotovila, da je zemljišče očiščeno, vsi objekti pa izpraznjeni. Dejansko stanje je bilo napačno ugotovljeno, saj gramoznica ni bila sanirana. SCT bi moral sanirati gramoznico, kot določa 60. člen Zakona o rudarstvu⁵⁵, MOL pa bi morala od SCT to tudi zahtevati.

Zaradi izpustitve opredelitve obveznosti sanacije gramoznice v pogodbi 2001, je MOL po nepotrebnem prevzela breme sanacije gramoznice, kar predstavlja negospodarno ravnanje MOL. Po oceni⁵⁶ bi bila sanacija gramoznice povzročila stroške v znesku 1.500 tisoč evrov.

Ukrep MOL

Na Okrožno sodišče v Ljubljani je bila 13. 2. 2006 poslana tožba zoper SCT, d. d. zaradi izpolnitve pogodbe 2001 v vrednosti 374.679 tisoč tolarjev, kolikor znašajo stroški sanacije gramoznice.

Po oceni izvedenca računskega sodišča je možnost za uspešnost tožbe majhna, saj je bilo breme sanacije vpisano v zemljiško knjigo in je bilo MOL ob podpisu pogodbe znano.

2.2.1.3.c Vpisana hipoteka

Ob sklepanju pogodbe 2001 je bila na vseh nepremičninah vpisanih v vložka 1603 in 1635 k. o. Stožice v znesku 690.000 tisoč tolarjev vpisana hipoteka v korist upnika NLB. Iz pogodbe 2001 izhaja, da je

⁵² oziroma njegov pravni prednik; glej tudi opombo številka 46.

⁵³ Pismo o nameri št. 5162-VP/00 z dne 29. 12. 2000 o pridobitvi zemljišč v območju urejanja ...BR 3/3 (Kompleks Stožice-območje urejanja BR 3/3-Noví Stadion, zemljišča ležijo v katastrski občini k. o. Stožice. Za omenjeno območje veljajo določila prostorskih ureditvenih pogojev, ki na omenjenem območju dovoljujejo zgolj vzdrževalna in sanacijska dela na podlagi verificiranega sanacijskega načrta. Zemljišča, ki ležijo znotraj območja, predstavljajo nezazidana stavbna zemljišča).

⁵⁴ Zapisnik o prevzemu objekta in pripadajočega funkcionalnega zemljišča na lokaciji Separacija Stožice Ljubljana, dne 5. 7. 2002, str. 3.

⁵⁵ Uradni list RS, št. 98/04.

⁵⁶ Strošek sanacije gramoznice je naveden v študiji 2; glej tudi opombo številka 62.

hipotekarna upnica dala izbrisno pobotnico, s katero je dovolila vpis izbrisa hipoteke. Iz podatkov v zemljiški knjigi 25. 10. 2005 izhaja, da je pri nepremičninah, ki so bile predmet nakupa še vedno vpisana hipoteka, pri čemer je pri dn št. 23084/2005 vložen predlog za vpis izbrisa hipoteke. Predlog je bil vložen 28. 9. 2005, sodišče pa o predlogu še ni odločilo.

MOL kljub pridobitvi izbrisne pobotnice štiri leta ni vložila predloga za izbris hipoteke v zemljiški knjigi, kar kaže na neustreznost organiziranja poslovanja z nepremičninami v svoji lasti.

2.2.2 Odločitev o lokaciji nogometnega stadiona

V postopku odločanja o lokaciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani se uporablja različna terminologija. Kot Novi Stadion je mišljena lokacija BR 3/3 Stožice k. o. 1635 in 1603, kjer se navaja gradnja novega nogometnega stadiona (v nadaljevanju: stadion Stožice). Kot centralni stadion je mišljen Plečnikov stadion v območju BR 1/1 Bežigrad, kjer se navaja gradnja oz. obnova stadiona (v nadaljevanju: stadion Bežigrad). Kot tretja možnost se pojavlja rekonstrukcija atletskega stadiona Šiška (v nadaljevanju: stadion Šiška).

Komisija Evropske nogometne zveze⁵⁷ (v nadaljevanju: komisija UEFA) je od 14. do 16. 5. 2001 obiskala osem nogometnih stadionov v Sloveniji, med njimi tudi stadion Bežigrad. Komisija UEFA je v poročilu⁵⁸ zapisala, da je potrebno stadion Bežigrad nujno obnoviti in izboljšati. Komisija UEFA je zaključila, da bi bil stadion Bežigrad lahko obnovljen v dveh letih, če bi MOL postala lastnica zemljišča, drugače naj bi bil zgrajen nov stadion na lokaciji v Stožicah, ki ustreza vsem zahtevam UEFA. Sklepna ugotovitev poročila je, da stadion Bežigrad ne zadostuje pogojem za izvedbo nogometnih srečanj v skladu z zahtevami komisije UEFA.

2.2.2.1 Predstavitev študij, ki so vplivale na odločitev o lokaciji nogometnega stadiona

V nadaljevanju predstavljamo študije v zvezi z gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani, ki so bile obravnavane na NS družbe Stadion in mestnega sveta MOL.

- Predinvesticijska študija gradnje novega nogometnega stadiona v Ljubljani⁵⁹ (v nadaljevanju: študija 1), v kateri sta bili analizirani lokaciji Bežigrad in lokacija Stožice ter predstavljene prednosti in slabosti posamezne lokacije. Študijo je NS družbe Stadion obravnaval na seji⁶⁰ in sprejel sklep, da jo je potrebno popraviti in dopolniti, tako da naj bi vsebovala vse elemente za dokončno odločitev o investiciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani.

---

⁵⁷ UEFA, the Union of European Football Association, Basle, Švica, ustanovljena 15. 6. 1954.

⁵⁸ Poročilo komisije UEFA, 1. 6. 2001.

⁵⁹ Equipe Investments, julij 2003.

⁶⁰ 6. seja NS družbe Stadion z dne 30. 9. 2003.

- V Predinvesticijskem poročilu za novi nogometni stadion v Ljubljani⁶¹ (v nadaljevanju: študija 2) je kot tretja možnost predstavljena lokacija stadiona Šiška. Študija 2 je bila obravnavana na seji NS družbe Stadion⁶², na kateri je bil sprejet sklep, da se predloži v obravnavo mestnemu svetu MOL.

V študiji 2 so predstavljene finančne ocene vlaganj na treh lokacijah v Ljubljani.

Tabela 7: Finančna ocena potrebnih vlaganj za stadion s 15.000 sedeži na treh lokacijah: Bežigrad, Šiška in Stožice – študija 2

Vsebina	v tisoč evrih		
	Stadion Bežigrad	Stadion Šiška	Stadion Stožice
Zemljišča	9.000	15.000	/
Igrišča (GS + 2 PI)*	24.750	24.750	24.750
Parkirišča	12.271	12.271	2.399
Ostala vlaganja	5.062	5.722	2.986
Skupaj	51.083	57.743	30.135
Dodatna vlaganja	2.000	15.500	3.500

Vir: predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani, oktober 2003, družba Stadion.

* GS + 2 PI: glavni stadion in dve pomožni igrišči.

Zemljišča

Lokacija Stožice obsega celotno velikost zemljišča 146.000 kvadratnih metrov, od tega je namenjeno za glavni stadion in pomožni igrišči ter parkirna mesta 88.000 kvadratnih metrov. Ostala zemljišča so namenjena športni dvorani, poslovnim objektom in funkcionalnim zemljiščem. Vlaganje v zemljišče površine 146.400 kvadratnih metrov po 300 evrov na kvadratni meter (skupaj 43.920.000 evrov) ni izkazano med vlaganji, ker je v lasti MOL. Lokacija Bežigrad vključuje ocenjeni obseg potrebnih vlaganj v površino 30.000 kvadratnih metrov zemljišč po ceni 300 evrov na kvadratni meter, kar znaša 9.000.000 evrov.

Igrišča

Za vse tri lokacije stadiona je enaka vrednost vlaganj v igrišča, kjer so vrednosti izračunane za velikost stadiona s 15 tisoč sedeži pomnoženo s 1.650 evrov na sedež, kar znaša 24.750.000 evrov.

Parkirišča

Pri lokaciji Bežigrad je potrebna gradnja parkirišč v garažni hiši, in sicer za 1.540 parkirnih mest po ceni 6.670 evrov na parkirno mesto in za 100 avtobusnih mest po ceni 20.000 evrov na avtobusno mesto, kar je skupaj 12.271.800 evrov. Pri lokaciji Stožice so parkirišča lahko na prostem in delno v pritličju, zato je cena nižja. Izračun vključuje 1.222 parkirnih mest po ceni 1.620 evrov na parkirno mesto in 100 avtobusnih mest po ceni 4.200 evrov na avtobusno mesto, kar je skupaj 2.399.640 evrov.

⁶¹ Družba Stadion, oktober 2003.

⁶² 2. izredna seja NS družbe Stadion z dne 7. 11. 2003.

Ostala vlaganja

Kot ostala vlaganja so mišljena ustanovna vlaganja za izdelavo projektne dokumentacije, v 5 odstotkih od investicijske vrednosti. Ostala vlaganja vključujejo tudi nepredvidene stroške v 6 odstotkih od investicijske vrednosti. Investicijska vrednost na lokaciji Bežigrad znaša 46.021.800 evrov, zato je potrebno za ostala vlaganja nameniti 5.062.000 evrov. Investicijska vrednost na lokaciji Stožice znaša 27.149.640 evrov, zato je za ostala vlaganja potrebno 2.986.000 evrov.

Dodatna vlaganja

Lokacija Bežigrad kot dodatno potrebna vlaganja v infrastrukturo predvideva nujno potrebne dostope in prometno ureditev za obiskovalce v znesku 2.000.000 evrov. Lokacija Stožice kot dodatno potrebna vlaganja vključuje priključke, dovozne ceste, poti, električno, vodovodno, kanalizacijsko, plinsko, telekomunikacijsko in drugo stalno in začasno infrastrukturo, za vse skupaj 2.000.000 evrov ter za sanacijo gramoznice 1.500.000 evrov. Za vse naštetu bi bilo potrebno načrtovati 3.500.000 evrov.

V študiji 2 je naveden sklep, da je gradnja stadiona na lokaciji Stožice cenovno ugodna, kar izhaja tudi iz tabele 7. V časovnem načrtu gradnje je načrtovano, da naj bi bilo na lokaciji Stožice pridobljeno uporabno dovoljenje za nogometni stadion leta 2007. Študiji je priložen dodatek Ureditev športnega parka v območju urejanja BR 3/3 – Novi stadion⁶³, v katerem je zemljevid z vrisano programsko zasnovo na tem območju urejanja. Na zemljevidu so vrisani nogometni stadion z možnostjo razširitve, parkirne hiše, športna dvorana, dve pomožni igrišči in spremljajoči objekti. Študija ima prilogo povzetka javno mnenjske raziskave⁶⁴, v kateri je 79 odstotkov anketiranih odgovorilo, da se jim lokacija Stožice zdi primerna za gradnjo športno rekreacijskega centra v neposredni bližini obvoznice.

Mestni svet MOL je dne 12. 1. 2004 na seji obravnaval točko "Obnova problematike gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani". Mestnemu svetu MOL je bila predstavljena študija Predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani⁶⁵, ki ga je izdelala družba Stadion in študija Centralni stadion Bežigrad – predlog prenove.

Mestni svet MOL je po obravnavi omenjenih dveh študij 12. 1. 2004 sprejel dva sklepa⁶⁶:

- "Mestni svet Mestne občine Ljubljana potrjuje, da Mestna občina Ljubljana potrebuje nogometni stadion, ki bo ustrezal Tehničnim priporočilom in zahtevam za gradnjo oziroma modernizacijo nogometnih stadionov združenj FIFA⁶⁷ in UEFA, kar lahko zagotovimo na lokaciji Bežigrad ali Stožice BR 3/3.
- Mestni svet Mestne občine Ljubljana bo gradiva še obravnaval in sprejel dokončno odločitev na prvi seji po prejemu ustreznih gradiv".

Na podlagi navedenih sklepov mestnega sveta MOL je družba Stadion popravila navedene ocene stroškov in pripravila nove.

⁶³ MOL, Oddelek za urbanizem, št. 3542-207/00-JL, januar 2002.

⁶⁴ Javnost o gradnji športno rekreacijskega centra, Ninamedia, oktober 2001.

⁶⁵ Stadion d. o. o., december 2003.

⁶⁶ Sklep mestnega sveta MOL št. 633-32/2003-2 z dne 12. 1. 2004.

⁶⁷ Federation Internationale de Football Association (Mednarodna nogometna zveza).

- Predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani⁶⁸ (v nadaljevanju: študija 3).

Tabela 8: Finančna ocena potrebnih vlaganj za stadion s 15.000 sedeži na treh lokacijah: Bežigrad, Šiška in Stožice – študija 3

Vsebina	v tisoč evrih		
	Stadion Bežigrad	Stadio Šiška	Stadion Stožice
Zemljišča	/	15.000	21.660
Igrišča (GS + 2 PI)	24.750	24.750	24.750
Parkirišča	10.278	10.278	10.278
Dodatna vlaganja	1.000	3.500	4.500
Ostala vlaganja	4.945	5.722	6.723
Skupaj	40.973	59.250	67.911

Vir: predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani, februar 2004, družba Stadion.

Pri ocenjevanju ustreznosti študije 3 smo se omejili zgolj na preverjanje enakovredne obravnave istovrstnih elementov, obravnavanih v študiji 3 za vse lokacije, nismo pa preučevali ustreznosti ovrednotenja posameznih stroškov.

Zemljišča

Pri lokaciji Bežigrad znaša ocenjena celotna površina zemljišča potrebnega za prenovo, 75.000 kvadratnih metrov in ga ni potrebno odkupiti, saj naj bi bil to stvarni vložek lastnikov v skupnem projektu nogometnega stadiona. Investicija zajema gradnjo glavnega stadiona in dveh pomožnih igrišč, vse skupaj obsega 30.000 kvadratnih metrov zemljišč. Pri lokaciji Stožice je zemljišče ovrednoteno v znesku 21.660.000 evrov, kar izhaja iz površine 72.200 kvadratnih metrov po 300 evrov na kvadratni meter.

2.2.2.1.a Z nekaterimi lastniki večjih zemljišč na lokaciji Bežigrad je MOL skušala doseči dogovor o stvarnih vložkih v družbo Stadion na podlagi deleža vloženih zemljišč, vendar tak dogovor ni bil dosežen. Ker je MOL le delna lastnica zemljišč na lokaciji Bežigrad, je izločitev stroškov pridobitve zemljišča na lokaciji Bežigrad, neutemeljena. Zemljišča na lokaciji Bežigrad bi morala biti ustrezno ovrednotena, površina pa bi morala izhajati iz dejanske površine zemljišč potrebnih za prenovo stadiona in je prikazana v tabeli 9.

2.2.2.1.b Na dveh zemljiščih na lokaciji Bežigrad, ki sta v lasti SCT (parcelna številka 311/2 in 311/5) je vpisana hipoteka v korist hipotekarnega upnika LBH Internationale Handelsbank AG, Frankfurt am Main v znesku 4.500.000 evrov. V zemljiško knjigo je bil 18. 10. 2005 vložen predlog za vknjižbo izbrisa hipoteke. K predlogu je priložena izbrisna pobotnica za celotno hipoteko zneska 4.500.000 evrov, na predlogu pa je znesek 4.300.000 evrov.

2.2.2.1.c Ugotovili smo, da so na zemljiščih za Bežigradom vpisana bremena, ki v študiji 3 niso bila navedena, kar je prikazano v spodnji tabeli.

⁶⁸ Družba Stadion, februar 2004.

Tabela 9: Lastništvo zemljišč za Bežigradom

Lastnik zemljišča	Površina v kvadratnih metrih	Opomba
MOL	23.486	Predlog za vpis statusa spomenika
Olimpijski komite Slovenije	25.836	Predlog za vpis statusa spomenika
Nogometni klub Olimpija	17.686	Hipoteka – DURS – 69 tisoč tolarjev in spor
SCT	6.224	Hipoteka – LHB v vrednosti 4.500 tisoč evrov in predlog za vpis statusa spomenika
Petrol*	1.349	
Drugi lastniki skupaj	1.544	
Skupaj	76.125	

Vir: podatki iz zemljiške knjige na dan 20. 10. 2005.

* Petrol, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Petrol).

2.2.2.1.d V študiji 3 je zapisano, da bi potekala gradnja stadiona na lokaciji Stožice leto dni dlje kot na lokaciji Bežigrad ter da je investicijska vrednost stadiona Stožice 67 odstotkov višja od stadiona Bežigrad. Pri gradnji stadiona na lokaciji Stožice bi bilo zato potrebno pridobiti zasebni kapital. Tudi morebitni stvarni vložki lastnikov zemljišč na lokaciji Bežigrad predstavljajo vložke zasebnega kapitala, ki bi morali biti ovrednoteni.

2.2.2.1.e MOL v študiji 3 ni enakovredno obravnavala stroškov zemljišča. V obdobju izdelave študij je bila MOL na lokaciji Stožice že lastnica zemljišč, pa je kljub temu izkazala stroške nakupa. Čeprav je sicer ustrezno upoštevati oportunitetne stroške uporabe zemljišča za gradnjo nogometnega stadiona, pa pri študiji ni bilo upoštevano, da je del zemljišč namenjen poslovnim objektom in gradnji športne dvorane, del zemljišč pa za gradnjo nogometnega stadiona ni potrebnih. Vrednost zemljišča je tako ocenjena za 12.660 tisoč evrov⁶⁹ previsoko, saj je za enakovredno obravnavo potrebno upoštevati za lokacijo Stožice enako površino kot za lokacijo Bežigrad. Ob enaki predpostavki, da gre za enak objekt na lokaciji Stožice kot na lokaciji Bežigrad, lahko ocenimo strošek potrebne površine zemljišča na obeh lokacijah na 9.000 tisoč evrov.

2.2.2.1.f Stroški sanacije gramoznice, ki so izkazani v študiji 3 samo za lokacijo Stožice, naj bi bremenili MOL kot lastnico zemljišč neodvisno od tega, ali bo sprejela odločitev za gradnjo nogometnega stadiona v Stožicah ali obnovo stadiona za Bežigradom. Teh izdatkov zato ne bi smeli upoštevati le kot stroške gradnje novega stadiona.

2.2.2.1.g V študiji 3 je zapisano, da je lokacija Bežigrad najugodnejša, ker so se lastniki dogovorili, da naj bi zemljišča vložili kot stvarni vložek. Pri lokacijah Stožice in Šiška pa je potreben odkup zemljišč. Zapisano je, da je na lokaciji Stožice zasebna lastnina in denacionalizacijski zahtevek na parceli številka 1005 v izmeri 3.695 kvadratnih metrov, ki posega na lokacijo glavnega stadiona. Površina zemljišč potrebnih za odkup obsega 20.000 kvadratnih metrov in obsega tudi denacionalizacijski zahtevek.

⁶⁹ Izračun: (21.660.000 evrov – /30.000 kvadratnih metrov x 300 evrov na kvadratni meter).

Igrišča

Za vse tri lokacije stadiona je enaka vrednost vlaganj v igrišča, kjer so vrednosti izračunane za velikost stadiona s 15.000 sedeži pomnoženo s 1.650 evrov na sedež in je 24.750.000 evrov.

Parkirišča

2.2.2.1.h Študija ne upošteva, da je potrebno na lokaciji Bežigrad narediti garažno hišo, na lokaciji Stožice pa to ni potrebno, saj je mogoče zgraditi odprto parkirišče. Študija bi morala upoštevati dejstvo, da bi bila parkirišča na lokaciji Stožice namenjena tudi športni dvorani in ne le nogometnemu stadionu.

Za vse tri lokacije stadiona je enaka vrednost vlaganj v parkirišča v znesku 10.278.000 evrov. Kaklulacija vključuje 1.540 parkirnih mest. po ceni 5.700 evrov na kvadratni meter in 100 avtobusnih mest. po ceni 15.000 evrov na kvadratni meter.

Dodatna vlaganja

Lokacija Bežigrad kot dodatno potrebna vlaganja v infrastrukturo predvideva nujno potrebne dostope in prometno ureditev za obiskovalce v znesku 1.000.000 evrov. Lokacija Stožice kot dodatno potrebna vlaganja vključuje priključke, dovozne ceste, elektriko, vodovod, kanalizacijo, plin, telekomunikacijo in drugo stalno in začasno infrastrukturo, za vse skupaj 3.000.000 evrov ter za sanacijo gramoznice 1.500.000 evrov. Za vse skupaj bi bilo potrebno načrtovati 4.500.000 evrov.

2.2.2.1.i Prednosti in slabosti posamezne lokacije v študiji 2 in študiji 3 so prikazane v prilogi 4. Iz študije 2 in študije 3 je razvidno, da so se spremenili parametri pri stadionu Bežigrad in stadionu Stožice, medtem ko stadion Šiška ostaja enak, saj po sklepu mestnega sveta MOL⁷⁰ ni več primeren.

Stadion Bežigrad je pridobil tri nove prednosti, pri slabostih pa nista več navedeni nerazrešena lastninska problematika in pomanjkanje prostora za postavitve helioporta. Stadionu Stožice je izpadlo brez obrazložitve deset prednosti, dodanih je bilo šest slabosti, ki v prejšnji študiji niso bile omenjene.

2.2.2.1.j Glede na ugotovitve v točkah 2.2.2.1.a do 2.2.2.1.i menimo, da študija 3 ne vsebuje vseh pomembnih dejstev, ki bi jih morala upoštevati pri odločitvi o gradnji nogometnega stadiona in ni primerna podlaga za sprejem odločitve o lokaciji za gradnjo nogometnega stadiona. Iz opisanih sprememb v študiji je mogoče sklepati, da je bil cilj pri izdelavi študije obnova stadiona Bežigrad.

Na podlagi študije 3 je NS družbe Stadion 22. 3. 2004 sprejel sklep⁷¹, da se pripravi ocena stroškov za sanacijo obstoječega stadiona Bežigrad, ki bi zadostil pogojem za pridobitev licence za prirejanje mednarodnih tekem po kriterijih UEFA.

⁷⁰ Seja mestna sveta MOL 12. 1. 2004.

⁷¹ 7. seja nadzornega sveta družbe Stadion dne 22. 3. 2004.

- Aprila 2004 je družba Stadion naročila študijo Nogometni stadion Ljubljana, primerjava lokacij Bežigrad in Stožice⁷² (v nadaljevanju: študija 4). V študiji 4 je navedeno, da je na obeh lokacijah potrebno spremeniti in dopolniti obstoječe prostorske urbanistične načrte.

Tabela 10: Stroški gradnje stadiona Bežigrad in stadiona Stožice – študija 4

Vsebina	v tisoč evrih	
	Stadion Bežigrad	Stadion Stožice
Dokup zemljišč	2.338	4.400
Vrednost objektov	41.742	43.489
Komunalna oprema	1.979	3.265
Prometna infrastruktura	1.000	1.076
Dokumentacija, vodenje in nadzor	3.030	2.820
Vrednost investicije brez dosedanjih vlaganj	50.089	55.050

Vir: študija Nogometni stadion Ljubljana – primerjava lokacij Bežigrad in Stožice, april 2004.

Dokup zemljišč

2.2.2.1.k Ob upoštevanju predpostavke, da dogovor o vložitvi zemljišč drugih lastnikov kot stvarni vložek v družbo Stadion ni bil uspešen, bi morali pri vrednotenju zemljišč upoštevati tudi realno vrednost zemljišč Olimpijskega komiteja Slovenije in Nogometnega kluba Olimpija.

Za lokacijo Bežigrad je načrtovan dokup 9.117 kvadratnih metrov zemljišč od SCT, Petrola in zasebnikov, tako da bi bilo za obnovo stadiona namenjeno skupaj 75.629 kvadratnih metrov zemljišč. Pri lokaciji Stožice je načrtovan dokup 20.947 kvadratnih metrov zemljišč od zasebnikov, tako da bi bilo gradnji stadiona namenjeno 127.028 kvadratnih metrov zemljišč.

Vrednost objektov

Pri lokaciji Stožice je predvideno več stroškov za predhodna in sanacijska dela. Na lokaciji Stožice je bilo načrtovano 100 parkirnih mest za avtobuse, medtem ko je na lokaciji Bežigrad načrtovano le 35 parkirnih mest.

2.2.2.1.l Tudi študija 4 ne upošteva dejstva, da je potrebno na lokaciji Bežigrad narediti garažno hišo, ki bi bila namenjena le nogometnemu stadionu. Na lokaciji Stožice je mogoče zgraditi odprto parkirišče, ki bi bilo namenjeno tudi športni dvorani.

Komunalna oprema

Pri lokaciji Stožice je potrebno prestaviti 110 kilovoltni daljnovod.

2.2.2.1.m Iz ugotovitev v točkah 2.2.2.1.k in 2.2.2.1.l je razvidno, da tudi študija 4 ne upošteva vseh vplivov na stroške gradnje stadiona.

⁷² API, IPL, družba Stadion, april 2004.

- Družba Stadion je naročila še študijo Primerjava lokacij Bežigrad in Stožice BR 3/373 (v nadaljevanju: študija 5).

Tabela 11: Potrebna vlaganja za stadion s 14.000 sedeži na lokacijah Bežigrad in Stožice – I. faza – študija 5

Vsebina	v tisoč evrih	
	Stadion Bežigrad	Stadion Stožice
Zemljišča	/	10.071
Obresti do konca gradnje	/	4.900
Dokup zemljišč	/	4.200
Igrišča (GS + 2 PI)*	21.000	21.000
Sanacija gramoznice in konzervatorska dela	500	3.780
Komunalna infrastruktura	2.000	3.300
Prometna ureditev	1.000	2.040
Ustanovna vlaganja	1.225	2.460
Nepredvideno	1.470	2.950
Skupaj I. faza	27.195	54.701

Vir: študija Primerjava lokacij Bežigrad in Stožice BR 3/3, junij 2004.

* GS + 2 PI: glavni stadion in dve pomožni igrišči.

Zemljišča, obresti do konca gradnje in dokup zemljišč

Pri lokaciji Stožice je vključen nakup zemljišča po pogodbi 2001 v znesku 10.071.000 evrov (oziroma 2.176.271.196 tolarjev na dan 2. 7. 2001), obresti do konca gradnje v znesku 4.900.000 evrov ter dokup zemljišč v znesku 4.200.000 evrov.

2.2.2.1.n Že v točkah 2.2.2.1.a do 2.2.2.1.k smo opozorili, da je neustrezno upoštevati zgolj stroške pridobitve zemljišč na lokaciji Stožice, ne pa tudi za lokacijo Bežigrad. Prav tako smo v točki 2.2.2.1.f opozorili na neustreznost upoštevavanja stroškov sanacije gramoznice na lokaciji Stožice, ki so v študiji 5 celo višji kot v študiji 4, pri tem pa ni pojasnjeno, kaj zajemajo ti dodatni stroški.

Pomembno je opozoriti tudi na to, da je del predvidenih stroškov za stadion Stožice (infrastruktura, parkirišča, prometna ureditev, ustanovna vlaganja in nepredvideno) potrebno pripisati gradnji športne dvorane, saj naj bi vsa funkcionalna zemljišča služila tudi uporabi športne dvorane in ne le nogometnemu stadionu.

Na seji mestnega sveta MOL 14. 6. 2004 so bile predstavljene študije 3, 4 in 5, Pismo o nameri o celoviti prenovi Centralnega stadiona Bežigrad⁷⁴ (v nadaljevanju: pismo o nameri) in Dogovor o skupnem nastopanju pri prenovi stadiona v Ljubljani⁷⁵ (v nadaljevanju: dogovor o skupnem nastopanju).

⁷³ Družba Stadion, junij 2004.

⁷⁴ Pismo o nameri o celoviti prenovi Centralnega stadiona Bežigrad, brez datuma, sklenitelji: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, MOL, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Univerza v Ljubljani Fakulteta za arhitekturo, Olimpijski komite Slovenije, Nogometna zveza Slovenije.

⁷⁵ Dogovor o skupnem nastopanju pri prenovi Štadiona v Ljubljani, brez datuma, sklenitelji: Olimpijski komite Slovenije, SCT, Republika Slovenija Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, MOL.

Mestni svet MOL je na seji sprejel pet sklepov, ki pomembno vplivajo na nadaljnji potek gradnje nogometnega stadiona in so predstavljeni v tabeli 12.

Tabela 12: Sprejeti sklepi mestnega sveta MOL

Številka	Vsebina sklepa
1.	Na podlagi prejetih študij in primerjave pogojev za gradnjo novega stadiona v Stožicah oziroma celovite prenove stadiona Bežigrad mestni svet MOL ugotavlja, da je ustrežnejša celovita prenova centralnega stadiona Bežigrad. Celovita prenova centralnega stadiona Bežigrad mora biti izvedena na način, da bi po prenovi stadion lahko pridobil licenco za izvedbo mednarodnih tekem in drugih prireditev.
2.	Pred podpisom dogovora o skupnem nastopanju pri prenovi stadiona v Ljubljani, se v 2. členu doda klavzulo, ki se glasi: 'Lastni deleži se opredelijo z metodo vrednotenja cenitve na stvarnih vložkih in pošteni tržni vrednosti'.
3.	Mestni svet MOL za nadzor gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani ustanovi gradbeni odbor. Gradbeni odbor šteje najmanj sedem članov, ki jih imenuje mestni svet na predlog svetniških klubov in samostojnih svetnikov, zastopanih v mestnem svetu.
4.	Mestni svet MOL zadolžuje družbo Stadion, da mu redno trimesečno poroča o aktivnostih pri gradnji nogometnega stadiona.
5.	Mestni svet MOL zahteva, da nadzorni odbor MOL pregleda vso razpoložljivo dokumentacijo v zvezi z nakupom zazidanega stavbnega zemljišča v območju urejanja BR 3/3 Stožice in ugotovi, ali je bil postopek nakupa opravljen v skladu z načeli skrbnega gospodarstva z javnimi sredstvi.

Vir: sklep mestnega sveta MOL, št. 633-32/2003-5 z dne 14. 6. 2004.

Namen podpisa pisma o nameri je bil, da se z ustreznimi posegi na centralnem stadionu Bežigrad zagotovi izvajanje mednarodnih športnih in drugih prireditev. Namen dogovora o skupnem nastopanju je sodelovanje pri prenovi stadiona, da po dokončanju prenove pridobi lastninsko pravico za celoten kompleks stadiona do vrednosti, proporcionalne njihovim finančnim deležem ali stvarnim vložkom. Županja MOL pisma o nameri in dogovora o skupnem nastopanju ni podpisala, saj bi bilo v nasprotju z drugim odstavkom 5. člena Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije⁷⁶.

2.2.2.2 Stadion Bežigrad kot kulturni spomenik

Stadion Bežigrad je bil zgrajen po načrtu Jožeta Plečnika v letih od 1923 do 1939. V Odloku o prostorskih ureditvenih pogojih za območje obrobja Dunajske ceste od Bežigrajskega dvora do Ruskega carja⁷⁷ ima

⁷⁶ Uradni list RS, št. 22/04: "Predsednik vlade in župan podpišeta dogovor, ki ima pravno naravo pisma o nameri (v nadaljevanju: dogovor), s katerim se opredelijo naloge mestne občine in državnih organov pri izvajanju programov in nalog po tem zakonu v prihodnjih letih, ocenijo finančne posledice, določi terminski plan izvedbe nalog, določijo udeleženi državni organi ter organi mestne občine ter uredijo premoženjske in druge medsebojne pravice in obveznosti".

⁷⁷ Uradni list RS, št. 45/00.

oznako BR 1/1 Stadion in določen namen za športne in kulturne prireditve ter rekreacijo. Glede posegov je možna ureditev stadiona v skladu s konservatorskimi smernicami in pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije⁷⁸ (v nadaljevanju: ZVKDS). Stadion se ohranja kot kulturna dediščina arhitekta Jožeta Plečnika. Za vse nameravane posamezne posege in revitalizacijo objekta stadiona in objektov v njegovem vplivnem območju se zahteva predhodno pridobitev konservatorskih smernic in pogojev ZVKDS ter zagotovi njihov strokovni nadzor.

ZVKDS je v letu 2003 za MOL pripravil predlog, s katerim bi se stadion Bežigrad razglasilo za kulturni spomenik lokalnega pomena⁷⁹, kar bi omogočalo vključitev kulturnega spomenika v obnovo stadiona. S tem bi bili izpolnjeni pogoji UEFA. Mestni svet MOL je šele 26. 9. 2005 sprejel Odlok o razglasitvi stadiona Bežigrad za kulturni spomenik lokalnega pomena, naslednji dan pa je bil stadion Bežigrad z Aktom o začasni razglasitvi Stadiona za Bežigradom v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena⁸⁰ začasno razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Za spomenik in meje vplivnega območja velja varstveni režim, ki določa varovanje kulturnih prvin spomenika. ZVKDS naj bi do 26. 3. 2006 uskladił strokovne podlage odloka o trajni razglasitvi objekta za kulturni spomenik in predlagal ustrezen varstveni režim kot dopolnitev za planske dokumente MOL. Na podlagi tega akta Ministrstvo izda odločbe o varstvu spomenika lastnikom spomenika. Odločba določa pogoje za raziskovanje, način vzdrževanja, pogoje za posege, pravni promet, fizično zavarovanje, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost, zlasti časovne okvire, posamezne druge omejitve in prepovedi ter ukrepe za njegovo varstvo. Za vsako načrtovano spremembo spomenika ali njegovega dela, ki ne sodi v redno vzdrževanje, in za vsak fizični poseg v imenovane stavbne elemente stadiona ali varovane parcele spomenika, ki bi utegnil trajno spremeniti varovanje prvine, je potrebno predhodno pridobiti kulturno varstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje ZVKDS.

---

⁷⁸ Uradni list RS, št. 110/03.

⁷⁹ Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, dopis št. 626-1/03(23887)-MP z dne 26. 3. 2003.

⁸⁰ Uradni list RS, št. 86/05.

Tabela 13: Parcele spomenika in meje vplivnega območja ter lastništvo

Varstveni režim	Številka parcele v k. o. Bežigrad	Lastništvo
Spomenik	311/1	Olimpijski komite Slovenije
	311/2	SCT
	311/3	MOL
	311/4	Olimpijski komite Slovenije
	311/5	SCT
Meje vplivnega območja	2221/1 (del)	MOL
	310/1	MOL
	310/2	Petrol
	310/3	Petrol
	310/7	MOL
	312	MOL

Vir: Akt o začasni razglasitvi Stadiona za Bežigradom v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena.

2.2.2.2.a Po predlaganem varstvenem režimu bi bila možna obnova stadiona Bežigrad, ki bi bila v skladu z varovanjem kulturnih prvin spomenika. Glede na to, da se lahko akt o začasni razglasitvi za spomenik sprejme le takrat, kadar je dediščina, za katero se domneva, da ima lastnosti spomenika, ogrožena⁸¹, pa ni verjetno, da bi ZVKDS dovolil obnovo stadiona Bežigrad na način, ki bi zadostil pogojem UEFA.

2.2.2.2.b Menimo, da bi mestni svet MOL s sprejemom Odloka o razglasitvi stadiona Bežigrad za kulturni spomenik lokalnega pomena že v letu 2003, ko je MOL od ZVKDS prejel predlog, vzpostavil ustrezna izhodišča za (ne)upoštevanje lokacije Bežigrad kot možne rešitve za gradnjo oziroma obnovo nogometnega stadiona. Z odložitvijo odločitve o načinu zaščite spomenika je bila dopuščena možnost drugačne zaščite spomenika, kot je bila predvidena v predlogu ZVKDS. Mestni svet MOL tako ni sprejel odločitev, ki bi morale biti upoštewane pri pripravi študij izvedljivosti in stroškov projekta.

Pojasnilo MOL

ZVKDS je pripravil več strokovnih podlag za razglasitev stadiona Bežigrad za kulturni spomenik lokalnega pomena. Novejše strokovne podlage so se od predlaganih v letu 2003 razlikovale v mejah spomenika in v mejah vplivnega območja spomenika. Na tej strokovni podlagi je MOL v letu 2005 pripravila nov Odlok o razglasitvi stadiona Bežigrad za spomenik lokalnega pomena.

⁸¹ 14. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine, Uradni list RS, št. 7/99.

2.2.3 Ali sta bili ustanovitev in poslovanje družbe Stadion smotrni

2.2.3.1 Namen ustanovitve družbe Stadion

MOL je ustanovila družbo Stadion za gradnjo stadiona v Stožicah, kar je opredeljeno v aktu o ustanovitvi. Družba Stadion bi morala pripraviti projekt, izvesti investicije, pripraviti finančne konstrukcije gradnje stadiona, oceniti možnosti virov financiranja ter oceniti stroške uporabe in vzdrževanja⁸². Projekt gradnje stadiona je razdeljen v dve fazi⁸³, ki sta prikazani v prilogi 5.

Družba Stadion je bila ustanovljena kot kapitalska družba, ki se po 1. členu Zakona o gospodarskih družbah⁸⁴ (v nadaljevanju: ZDG) ustanovi predvsem zato, da izvaja pridobitno dejavnost. Družba Stadion pa ne ustvarja prihodkov na trgu, ampak se v celoti financira iz proračuna MOL in je od 1. 6. 2003 do 15. 6. 2005 za redno delovanje porabila za 38.989 tisoč tolarjev sredstev, za izdelavo investicijskih študij za 33.436 tisoč tolarjev, skupaj 72.425 tisoč tolarjev.

2.2.3.2 Gospodarnost ustanovitve družbe Stadion

V mestni upravi MOL deluje v okviru Oddelka za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport (v nadaljevanju: OPVIŠ) Služba za šport. V okviru OPVIŠ⁸⁵ je sistemiziranih 40 delovnih mest, ki so organizirana v petih organizacijskih enotah, štiri delovna mesta pa so samostojni izvajalci. V okviru Službe za šport je sistemiziranih 10 delovnih mest. V delovno področje OPVIŠ med drugimi nalogami sodi tudi skrb za realizacijo nacionalnega programa športa, ki se nanaša na lokalne skupnosti in realizacijo lokalnega programa športa in skrb za načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje lokalno pomembne javne športne objekte in igrišča.

2.2.3.2.a Mestni svet MOL je sprejemal odločitve o lokaciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani in imenoval gradbeni odbor. MOL je v celoti krila stroške delovanja družbe Stadion, zato bi lahko aktivnosti do dokončanja gradnje stadiona vodila sama.

2.2.3.2.b Ocenjujemo, da bi bili stroški za redno delovanje (plače, materialni stroški) in izdelavo študij nižji, če bi aktivnosti gradnje nogometnega stadiona potekale v okviru MOL. Namesto poslovne sekretarke in direktorja bi lahko potrebno delo opravil redno zaposleni v Službi za šport. Izdelava študij bi se izvajala v skladu s postopki javnega naročanja ali celo v okviru MOL, kar bi vplivalo na nižje stroške.

⁸² Dopis MOL, št. 006-2/95 z dne 9. 9. 2005.

⁸³ Obrazložitev, november 2001 k sklepu št. 633-9/00-9 z 32. seje mestnega sveta MOL z dne 26. 11. 2001.

⁸⁴ Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 6/99, 45/01, 59/01, 57/04, 139/04: 2. in 3. člen: "Gospodarska družba po tem zakonu je pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost. Pridobitna dejavnost po tem zakonu je vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička".

⁸⁵ Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v MU MOL z dne 12. 10. 2000.

Pojasnilo MOL

MOL je pri aktivnostih gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani sodelovala v okviru izvajalskih pristojnosti izvrševanja sklepov mestnega sveta MOL, medtem ko je bilo odločanje v pristojnosti mestnega sveta MOL. Če bi mestna uprava MOL sama izvajala aktivnosti gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani, bi se moralo zato povečati število zaposlenih, sama pa ne bi tako dobro vodila aktivnosti kot gospodarska družba.

2.2.3.3 Načrtovanje in izvajanje gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani

Za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani je MOL v letih 2003, 2004 in 2005 načrtovala 160.000 tisoč tolarjev sredstev. V predlogu proračuna MOL za leto 2003 so bila sredstva predvidena za pripravo dokumentacije za gradnjo nogometnega stadiona v Stožicah⁸⁶. V proračunu MOL za leto 2004⁸⁷ so bila sredstva namenjena za pripravo in izvedbo javnega natečaja za gradnjo nogometnega stadiona. V Odloku za leto 2005⁸⁸ je MOL v proračunu skupaj načrtovala za družbo Stadion 70.000 tisoč tolarjev. Sredstva v znesku 20.000 tisoč tolarjev so bila namenjena za financiranje delovanja družbe. Sredstva v znesku 50.000 tisoč tolarjev so bila namenjena za pripravo in izvedbo natečaja za izbiro najprimernejše arhitekturne rešitve za obnovo centralnega stadiona Bežigrad in drugih postopkov, povezanih s pripravo investicije obnove nogometnega stadiona ter pripravo projektne dokumentacije⁸⁹.

2.2.3.3.a Po pogodbah med MOL in družbo Stadion ima MOL pravico nadzora nad potekom programa in nad namensko porabo dodeljenih sredstev z vpogledom v dokumentacijo. MOL je sredstva nakazovala po pisnem poročilu o realizaciji programa, ki bi moral vsebovati obračun porabljenih sredstev. MOL je določila pooblaščenega predstavnika občine – skrbnika pogodbe, ki ima pravico nadzora nad potekom programa obnove športnih objektov in nad namensko porabo zanj dodeljenih sredstev. MOL ni dokumentirala spremljanja izvajanja programa gradnje nogometnega stadiona niti ni spremljala namenske porabe sredstev. MOL ni opravila nobenega nadzora pri družbi Stadion glede namenske rabe sredstev in je družbi Stadion izplačevala sredstva, kljub temu da določeni stroški družbe Stadion niso temeljili na verodostojnih listinah oziroma izvajalci niso bili izbrani na podlagi postopkov javnega naročanja.

Pojasnilo MOL

MOL je kljub določilom v pogodbah o financiranju menila, da je nadzor opravljal NS družbe Stadion.

⁸⁶ Proračunska postavka 081099, obnova športnih objektov, konto 430200, investicijski transferi neprofitnim organizacijam, str. 109: sredstva so namenjena tudi za pripravo dokumentacije za gradnjo nogometnega stadiona v Stožicah.

⁸⁷ Uradni list RS, št. 31/04: Odlok o proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2004, proračunska postavka 081099, obnova športnih objektov, točka 4. Šport, proračunska postavka 081099 Obnova športnih objektov, točka 6. Nogometni stadion.

⁸⁸ Uradni list RS, št. 41/05: Odlok o proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2005.

⁸⁹ Podkonto 412000-tekoči transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam znesek 20.000 tisoč tolarjev in podkonto 431000-investicijski transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam v znesku 50.000 tisoč tolarjev.

2.2.3.3.b Mestni svet MOL je ustanovil družbo Stadion za gradnjo nogometnega stadiona v Stožicah. MOL je vse aktivnosti v zvezi s pridobitvijo in gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani prepustila družbi Stadion⁹⁰. Čeprav je družba Stadion ravnala v nasprotju z določenim ciljem in ni analizirala zgoj možnih rešitev gradnje stadiona v Stožicah, temveč je izvajala primerjavo lokacij, je mestni svet MOL v nasprotju z Odlokom za leto 2004, v katerem so bila določena sredstva namenjena za gradnjo stadiona v Stožicah, 12. 1. 2004 sprejel sklep o spremenjeni lokaciji gradnje stadiona. Tak sklep je tudi v neskladju z opredelitvijo namembnosti zemljišča v Stožicah po dolgoročnem planu 1986 – 2000 in PUP.

2.2.3.3.c Mestni svet MOL je s sklepom⁹¹ za nadzor gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani ustanovil gradbeni odbor. Naloge gradbenega odbora so bile, da

- koordinira priprave na arhitekturni razpis za ureditev območja stadiona Bežigrad,
- zastopa investitorje in poroča mestnemu svetu MOL,
- izvaja investicijski nadzor v zvezi s potekom in roki gradnje ter izvaja nadzor nad izvedbo izbrane rešitve razpisnega arhitekturnega natečaja,
- spremlja in nadzira pripravo gradbene in izvedbene dokumentacije,
- potrdi prevzem opravljenih del ter preda objekt v upravljanje,
- opravlja morebitne druge naloge, ki mu jih naloži investitor in
- izdelava zaključno poročilo.

Gradbeni odbor se je v letu 2004 sestal trikrat in v letu 2005 dvakrat ter sprejel naslednje sklepe:

- predlaga se razpis arhitekturnega natečaja v dveh fazah za kapaciteto stadiona 14 tisoč obiskovalcev, po zaključku prve faze se pripravijo dokončne programske, spomeniško varstvene in urbanistične smernice za drugo fazo;
- natečaj se izvede za območje BR 1/1 M.E. 8/1 za ostali dve območji urejanja BR 1/1 M.E. 8/2-jama in BS 2/2-bencinska črpalka pa ne;
- ZVKDS in Odbor za varovanje Plečnikove dediščine izdelata identifikacijo arhitekturnih kvalitet stadiona za Bežigradom z vidika Plečnikove dediščine do konca leta 2004;
- pred dokončnim definiranjem kulturno varstvenega režima se izvede kulturno varstveni in prostorsko umestitveni preizkus do konca januarja 2005;
- ZVKDS pripravi osnutek odloka oz. smernice o varstvu Plečnikovega stadiona Bežigrad, ki je lahko podlaga za sprejem odloka zavarovanja spomenika, razpis arhitekturnega natečaja in možne spremembe PUP za to območje;
- vzpostavi se stik s ministrstvi in pridobi uradna stališča pristojnih ministrstev o projektu stadion glede sodelovanja države;
- ob upoštevanju vseh mednarodnih norm in ob upoštevanju Plečnikove dediščine je na lokaciji Bežigrad mogoče zgraditi sodoben nogometni stadion.

Gradbeni odbor je izvajal aktivnosti, za katere je mestni svet MOL ustanovil družbo Stadion, kar kaže na neučinkovitost procesa gradnje stadiona zaradi nenatančne opredelitve nalog in odgovornosti družbe Stadion.

⁹⁰ Odlok o proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2004, str. 399.

⁹¹ Sklep št. 633-32/2003-5 z dne 14. 6. 2004.

2.2.3.4 Gradnja nogometnega stadiona in strategija razvoja športa v Ljubljani

V načrtu razvojnih programov proračunskih uporabnikov za leto 2004⁹² je bilo za nogometni stadion v poročilu za leto 2004 načrtovano 40.000 tisoč tolarjev, za ostala leta 2005, 2006 in 2007 sredstva niso bila načrtovana.

Pojasnilo MOL

Pri pripravi proračuna za leto 2004 strokovna služba⁹³ še ni imela odločitve o lokaciji gradnje novega stadiona (Bežigrad, Stožice). Sredstva, ki so bila opredeljena v proračunu, so bila namenjena družbi Stadion za pripravo podlag, ki bi mestnemu svetu MOL omogočale odločitev o lokaciji novega stadiona. Glede na to, da lokacija gradnje novega stadiona ni bila določena, strokovna služba tudi ni načrtovala sredstev za družbo Stadion v letih 2005 in naprej.

2.2.3.4.a Tudi v načrtu razvojnih programov za leto 2005 je bilo za izvedbo natečaja in projektno dokumentacijo za obnovo centralnega stadiona za leto 2005 planirano 50.000 tisoč tolarjev. Za ostala leta 2006, 2007 in 2008 sredstva niso bila načrtovana, kljub temu da je mestni svet MOL že 14. 6. 2004 sprejel sklep, da je ustreznejša celovita prenova centralnega stadiona Bežigrad.

2.2.3.4.b MOL bi morala imeti v skladu z Nacionalnim programom športa v Republiki Sloveniji⁹⁴ in Zakonom o športu⁹⁵ izdelano strategijo razvoja športa v Ljubljani. V skladu s strategijo razvoja športa bi morala MOL izdelati tudi dolgoročne rešitve lokacij vseh športnih objektov, ne le nogometnega stadiona. Le na tak način je mogoče smotrno načrtovati gradnjo športnih objektov v dolgoročnem obdobju neodvisno od dnevne politike in drugih interesov. Z dolgoročnega vidika lokacija Stožice omogoča gradnjo celovitega športnega centra in ne le nogometnega stadiona, kar je bil verjetni razlog za opredelitev namembnosti zemljišča v PUP. Odločanje o izbiri lokacije zgolj s presojo kratkoročno nastalih stroškov lahko vodi k negospodarni odločitvi. MOL je v okviru odlokov za leti 2003 in 2004 v načrtovanju investicij v športne objekte načrtovala gradnjo in ne obnove nogometnega stadiona.

Pojasnilo MOL

Strategija razvoja športa v MOL je bila izdelana v letu 2001 za obdobje 2001 do 2006. Do leta 2004 strategije niso bile uvrščene na seje mestnega sveta MOL. Strategija razvoja športa oziroma temeljne razvojne usmeritve športa v MOL do leta 2012 je bila predlagana 26. 9. 2005 za obravnavo na seji mestnega sveta MOL⁹⁶, vendar do konca februarja 2006 ni bila sprejeta.

⁹² Načrt razvojnih programov proračunskih uporabnikov – investicijski odhodki in investicijski transferi po postavkah oziroma projektih, ki je priloga Odloka za leto 2004.

⁹³ Dopis MOL, OPVIŠ, Služba za šport, dopis št. 006-2/2005-172 dne 19. 7. 2005.

⁹⁴ Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00.

⁹⁵ Uradni list RS, št. 22/98.

⁹⁶ Dopis MOL, šifra: 671-43/2005-9 z dne 26. 9. 2005.

2.2.3.5 Možni viri financiranja gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (v nadaljevanju: MŠŠ) je s Sklepom o zagotovitvi sredstev za sofinanciranje investicije v Novi Stadion⁹⁷ obvestilo MOL, da se investicija Novi Stadion vključi v plan sofinanciranja na postavki 2220 – Investicije v športno infrastrukturo za leto 2002. Obseg sofinanciranja je 200.000 tisoč tolarjev po dinamiki črpanja v letu 2002 v znesku 150.000 tisoč tolarjev in v letu 2003 v znesku 50.000 tisoč tolarjev. MŠŠ je MOL z dopisom⁹⁸ obvestilo, da je potrebno za podpis pogodbe posredovati usklajen in potrjen 'Dokument identifikacije investicijskega projekta' v tridesetih dneh od prejema obvestila. Ker MOL v predpisanem roku tega ni storila, ni prišlo do podpisa pogodbe. MŠŠ v dopisu⁹⁹ ugotavlja, da ob zaključku Javnega razpisa zbiranja predlogov za sofinanciranje investicij v novogradnje in posodabljanje športne infrastrukture v letih 2003, 2004 in 2005 MOL ni ponovno prijavila investicije v Novi ljubljanski stadion. Investicija je bila prijavljena in tudi izbrana na razpisu v letu 2002, vendar investitor v predpisanih rokih ni dostavil ustrezne dokumentacije in je tako veljavnost sklepa zapadla. Od prijave na razpis v letu 2002 pa do 17. 3. 2003 MŠŠ ni prejelo nobene uradne informacije, kako potekajo aktivnosti v zvezi s pripravo investicije. MOL je zato zaprosilo, naj posreduje informacije, ki bi omogočile vključiti investicijo v novi stadion v načrt razvojnih programov, saj je menila, da je v javnem interesu. MŠŠ je s sklepom¹⁰⁰ obvestilo MOL, da je predlog za sofinanciranje investicije 'Nogometni stadion Ljubljana', ki jo vodi MOL, uvrščen v 2. skupino vlog, ki se vključijo v načrt razvojnih programov, z začetkom sofinanciranja v letu 2005. V obrazložitvi je zapisano, da naj bi bil obseg sofinanciranja določen, ko naj bi bila dokončno izbrana varianta, projektna dokumentacija pa usklajena s pristojno službo Urada za šport.

Tudi po večkratnem pozivu MŠŠ, v katerem je bil izražen interes države po sofinanciranju gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani, MOL v letu 2002 in 2003 zaradi neučinkovitega vodenja projekta ni izvedla aktivnosti za pridobitev sredstev iz državnega proračuna.

Pojasnilo MOL

Mestni svet MOL v letu 2002 in 2003 ni sprejel odločitve o lokaciji gradnje nogometnega stadiona, zato tudi MOL ni imela podlage za pridobitev sredstev pri pristojnem ministrstvu. MOL bi morala pristojnemu ministrstvu predložiti investicijski program, ki pa ni bil izdelan, ker ni bila sprejeta končna odločitev o lokaciji nogometnega stadiona.

2.2.3.6 Uspešnost izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani

MOL je z Aktom o ustanovitvi družbe Stadion kot namen ustanovitve opredelila gradnjo nogometnega stadiona na lokaciji Stožice. V obrazložitvi (priloga 5) je zapisano, da naj bi bil projekt gradnje stadiona razdeljen v dve fazi. Prva faza bi obsegala pripravo na gradnjo, v drugi fazi pa bi se izvajalo vodenje gradnje nogometnega stadiona.

⁹⁷ Sklep o zagotovitvi sredstev za sofinanciranje investicije v Novi Stadion, ki jo vodi MOL, 2002, št. 407-335/2001-29 z dne 7. 3. 2002.

⁹⁸ Dopis št. 407-335/2001-29 z dne 8. 3. 2002.

⁹⁹ Dopis št. 407-133/2002-3 z dne 17. 3. 2003.

¹⁰⁰ Sklep št. 404-02-09/2003-S-126, z dne 24. 2. 2004 o izbiri predloga za sofinanciranje investicije Nogometni stadion Ljubljane, ki jo vodi MOL.

Tabela 14: Doseganje ciljev, ki jih je mestni svet MOL zastavil družbi Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Stožicah

Določeni cilji	Rok je bil določen*	Cilj je bil dosežen*
I. faza		
Priprava študije o potrebah in možnostih za gradnjo stadiona	NE	DA
Priprava idejnih osnutkov stadiona	NE	DA
Priprava gradbenih projektov	NE	Delno
Izdelava študij o vplivih na okolje	NE	DA
Izdelava geotehničnih študij	NE	NE
Izdelava finančne konstrukcije za gradnjo stadiona	NE	Delno
Izdelava projekta zagotavljanja finančnih virov	NE	DA
Pridobitev investitorjev	NE	NE
II. faza		
Vodenje gradnje stadiona	NE	NE

Vir: obrazložitev MOL k ustanovitvi družbe Stadion z dne 26. 11. 2001.

* Ali je bil rok določen in cilj dosežen sta kriterija presoje računskega sodišča.

Nekatere študije so bile izdelane zgolj za lokacijo Stožice, večina študij pa je bilo namenjenih primerjavi lokacij Bežigrad in Stožice. Izdelane študije MOL in družbe Stadion predstavljajo idejno zasnovo projektne dokumentacije. Tej fazi bi morala slediti podrobnejša vsebina projektne dokumentacije, kot določata Zakon o graditvi objektov¹⁰¹ in Pravilnik o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije¹⁰². Poleg idejnega projekta je potrebno izdelati še projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, projekt za razpis in projekt za izvedbo.

2.2.3.6.a Mestni svet MOL si je za cilj zastavil gradnjo nogometnega stadiona. Novembra 2001 je bila opredeljena lokacija gradnje. Ob tem je mestni svet MOL pomanjkljivo določil faze gradnje nogometnega stadiona in ni opredelil roka dokončanja gradnje, kar ne omogoča spremljanja uspešnosti izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona in kaže na neučinkovitost procesa načrtovanja za doseg cilja.

2.2.3.6.b Ugotavljamo, da tudi družba Stadion ni natančneje določila aktivnosti za gradnjo nogometnega stadiona in tudi ni določila roka, do katerega bi moral biti stadion zgrajen.

2.2.3.6.c Odločitev o lokaciji gradnje nogometnega stadiona je mestni svet MOL spremenil z odločitvijo 14. 6. 2004, ko je kot ustrežnejšo lokacijo določil prenovo stadiona Bežigrad. Kljub temu pa tudi do 15. 6. 2005 ni določil natančnejših aktivnosti in rokov za doseg tega cilja.

¹⁰¹ Uradni list RS, št. 59/96.

¹⁰² Uradni list RS, št. 35/98.

2.2.3.6.d Ob dejstvih, da mestni svet MOL in družba Stadion nista ustrezno načrtovala ciljev projekta gradnje, da je stadion Bežigrad razglašen za kulturni spomenik državnega pomena ter da je malo verjetno, da bi ZVKDS dovolila obnovo na način, ki bi bil v skladu z zahtevami UEFA, je projekt gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani ponovno na začetku.

Ker od leta 2001 ni bil narejen premik pri gradnji projekta, lahko ocenimo do sedaj izvedene aktivnosti kot neuspešne.

2.2.4 Dogodki v obdobju po datumu izvajanja revizije

V obdobju po 15. 6. 2005 so se zvrstili določeni dogodki, ki vplivajo na gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani. Dogodki so opisani v tabeli 15 in ne vplivajo na revizijsko mnenje.

Tabela 15: Dogodki v obdobju po datumu izvajanja revizije

Datum	Vsebina
20. 6. 2005	Mestni svet MOL je sprejel sklep o zaščiti javnega interesa na zemljišču v območju urejanja BR 3/3 - Stožice ¹⁰³ . Mestni svet MOL od županje MOL zahteva, naj v treh mesecih sproži odškodninske tožbe zoper SCT, Republiko Slovenijo in pravnega naslednika Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo in da MU MOL predhodno opravi pravno presojo najprimernejše in najučinkovitejše oblike odškodninskih tožb in možnih poravnjav.
5. 8. 2005	S sklepom nadzornega sveta družbe Stadion ¹⁰⁴ je imenovan direktor družbe Stadion Jože Kamin. Direktorju je pričel teči mandat s 1. 9. 2005 za obdobje štirih let. Vršilec dolžnosti g. Tolbuhin Bjedov je bil razrešen. S 1. 9. 2005 mu je prenehal mandat direktorja družbe.
26. 9. 2005	Mestni svet MOL je sprejel sklepe ¹⁰⁵ : <ul style="list-style-type: none"> • Sprejet je bil Odlok o razglasitvi stadiona za Bežigradom za kulturni spomenik lokalnega pomena. • Podana je bila pobuda za takojšnjo trajno razglasitev Stadiona za Bežigradom v Ljubljani za spomenik državnega pomena. • Pismo o nameri o celoviti prenovi Centralnega stadiona Bežigrad iz julija 2004 in Dogovor o skupnem nastopanju pri prenovi Stadiona v Ljubljani iz julija 2004 sta brezpredmetna. • Prenova Stadiona naj bi bila zasnovana tako, da bi po prenovi Stadion pridobil licenco za izvedbo mednarodnih tekem po določilih FIFA, kapaciteta stadiona bi bila približno 12.000 pokritih sedežev, podzemnih garaž okoli 500 parkirnih mest, spremljajočega programa okoli 4.000 kvadratnih metrov možnih dodatnih objektov za trg pa okoli 4.000 kvadratnih metrov etažnih površin, večji gradbeni posegi bodo locirani vzhodno od Vodovodne ulice, novogradnja za trg ob Samovi, preureditev in prenova pomožnih igrišč pa zahodno od Vodovodne ceste, da bi bili ohranjeni, adaptirani, rekonstruirani ali nadomeščeni vsi elementi dediščine v skladu z varstvenim režimom objekta in vplivnega območja stadiona. • Županja MOL predloži na decembrski seji mestni svet MOL osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih ureditvenih pogojev, ki se nanašajo na območje Centralnega stadiona Bežigrad. • Županja MOL predloži za decembrsko sejo mestnega sveta MOL predlog organizacije investicije prenove Stadiona, in sicer v smislu inicialnega investicijskega programa, eventualnega namenskega proračunskega sklada, organizacijske oblike nosilca investicije (gospodarska družba, javni zavod), strukture in imenovanja gradbenega odbora. • Županja predloži za decembrsko sejo mestnega sveta MOL predlog dogovora v smislu 5. člena Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije o prenovi Stadiona. Dogovor morata vlada in županja prikazati v načrtu razvojnih programov in upoštevati pri pripravi predloga državnega in občinskega proračuna 2006. • Županja MOL, Olimpijski komite Slovenije ter SCT predstavijo za decembrsko sejo mestnega sveta MOL osnutek pogodbe o skupnem nastopanju pri prenovi Stadiona. • Županja MOL na decembrski seji mestnemu svetu MOL predstavi izvedeniško mnenje o odločbi GURS, OGUL, št. 453/2-298/95 z dne 7. 1. 1996.
27. 9. 2005	Z Aktom je stadion Bežigrad začasno razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.
13. 2. 2006	Županja MOL je vložila na Okrožno sodišče v Ljubljani tožbo proti SCT za izpolnitev pogodbe 2001 v vrednosti 374.679 tisoč tolarjev.

Vir: seje mestnega sveta MOL po 15. 6. 2005.

¹⁰³ Sklep št. 478-24/2005-3 z dne 20. 6. 2005.

¹⁰⁴ Sklep s 4. seje NS družbe Stadion z dne 5. 8. 2005.

¹⁰⁵ 22. seja mestnega sveta MOL, št. 622-10/2005-8 z dne 26. 9. 2005.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana in smotrnost poslovanja Mestne občine Ljubljana ter družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana, ki se je nanašalo na gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani. Za pravilnost in smotrnost poslovanja družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana je odgovoren direktor, za smotrnost poslovanja Mestne občine Ljubljana glede gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani pa županja in člani mestnega sveta, vsak v okviru svojih pristojnosti. Naša naloga je podati mnenje o pravilnosti poslovanja družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana ter smotrnosti poslovanja Mestne občine Ljubljana in družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana glede gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani za obdobje revidiranja od 21. 6. 2001, ko je mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejel sklep o nakupu zazidanega stavbnega zemljišča v območju urejanja BR 3/3 Stožice, do 15. 6. 2005.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij. Revizijski postopki so obsegali pregledovanje in pridobivanje podatkov ter njihovo analiziranje in presojanje. Menimo, da nam opravljeno revidiranje in analiziranje daje ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja

- o skladnosti poslovanja s predpisi in
- o smotrnosti poslovanja,

od sprejema sklepa Mestne občine Ljubljana o nakupu zazidanega stavbnega zemljišča v območju urejanja BR 3/3 Stožice z dne 21. 6. 2001 do 15. 6. 2005.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana v letih 2003 in 2004 ter do 15. 6. 2005

Družba Stadion, d. o. o., Ljubljana v revidiranem obdobju ni ravnala v skladu s predpisi in usmeritvami, ki jih mora upoštevati pri svojem poslovanju, v naslednjih primerih:

- sestavila je mesečne obračune plač, ki ne vsebujejo obveznih sestavin, kot določa 50. člen SKPgd (točka 2.1.2.1.1);
- ni vodila evidence prisotnosti zaposlenih na delovnem mestu, kot določata 2. in 12. člen Zakona o evidencah na področju dela in SRS 15.7 (2002) in 21.12 (2002) (točka 2.1.2.1.1);
- izplačala za 539 tisoč tolarjev več povračil za prehrano med delom, kot je določeno z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (točka 2.1.2.1.3);
- povračila stroškov zaposlenim v zvezi z delom v znesku 487 tisoč tolarjev ni obračunala, kot določa 4. člen Zakona o višini povračil in SRS 21.12 (2002) (točka 2.1.2.1.4);

- nima veljavnega notranjega akta o oddaji naročil malih vrednosti, kot določa 125. člen ZJN-1 in ni vodila evidence o oddanih javnih naročilih male vrednosti, kot določa 127. člen ZJN-1 (točka 2.1.2.2);
- javna naročila v skupnem znesku 32.242 tisoč tolarjev ni oddala po predpisanem postopku, saj ni dokumentirala in evidentirala postopka oddaje javnih naročil, ni izvedla postopka naročanja ter ni določila meril za izbiro najugodnejše ponudbe pri oddaji javnih naročil male vrednosti in izbrala nepravilno ponudbo, kar je v nasprotju z 10., 17., 50., 51. in 76. členom ZJN-1 (točka 2.1.2.2.1);
- v poslovnih knjigah je evidentirala stroške na podlagi neverodostojnih knjigovodskih listin, ki ne dokazujejo upravičenosti nastalega stroška, kar ni v skladu s SRS 21.12 (2002), (točka 2.1.2.2.1).

Ker družba Stadion, d. o. o., Ljubljana ne sestavlja obračunov plač zaposlenih, iz katerih bi bile razvidne vse sestavine, kot jih predpisuje 50. člen SKPgd, ni bilo mogoče izvesti preizkusa pravilnosti obračuna in izplačila plač (točka 2.1.2.1.1). Poleg morebitnih nepravilnosti, ki jih ni bilo mogoče odkriti zaradi omejitve obsega revidiranja plač zaposlenih, menimo, da družba Stadion, d. o. o., Ljubljana v revidiranem obdobju v pomembnih pogledih ni poslovala v skladu s predpisi (*negativno mnenje*).

3.2 Mnenje o smotrnosti poslovanja Mestne občine Ljubljana in družbe Stadion, d. o. o., Ljubljana pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani

Zaradi neločljivosti odločanja o izbiri lokacije ter prepletanju pristojnosti in odgovornosti za gradnjo nogometnega stadiona, izrekamo mnenje skupaj za Mestno občino Ljubljana in družbo Stadion, d. o. o., Ljubljana. Ocenili smo, da postopek gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani ni potekal uspešno, učinkovito in gospodarno, kar pojasnujemo s spodnjimi povzetki.

3.2.1 Uspešnost izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani

Mestni svet MOL ni ustrezno določil ciljev družbe Stadion pri izvedbi gradnje nogometnega stadiona, pomanjkljivo je določil faze gradnje nogometnega stadiona in ni določil roka za dokončanje del, zato na tej podlagi ni mogoče izreči mnenja o uspešnosti izvajanja projekta gradnje nogometnega stadiona. Ob dejstvu, da je z razglasitvijo stadiona Bežigrad za kulturni spomenik državnega pomena verjetnost obnove tega stadiona izredno majhna, je projekt gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani po štirih letih ponovno na začetku. Opravljene aktivnosti mestnega sveta MOL in MOL ter družbe Stadion v tem času niso vodile k doseganju cilja, to je gradnji nogometnega stadiona. Kljub temu, da pri izvajanju projekta gradnje stadiona v Ljubljani cilji in roki izvedbe niso bili ustrezno opredeljeni, ocenjujemo aktivnosti mestnega sveta MOL, MOL in družbe Stadion kot neuspešne (točka 2.2.3.6).

3.2.2 Mnenje o učinkovitosti načrtovanja gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani

MOL in družba Stadion pri izvajanju projekta gradnje nogometnega stadiona nista ravnala učinkovito v naslednjih primerih:

- MOL kljub pridobitvi izbrisne pobotnice štiri leta ni vložila predloga za izbris hipoteke v zemljiški knjigi v korist upnika NLB v znesku 690.000 tisoč tolarjev, kar kaže na to, da nima ustrezno organiziranega poslovanja z nepremičninami v svoji lasti (točka 2.2.1.3.c).
- Družba Stadion je izdelala številne študije za gradnjo nogometnega stadiona v Ljubljani. Študije temeljijo na napačnih predpostavkah, na neenakopravnem obravnavanju enakovrstnih stroškov in ne vsebujejo vseh dejstev, ki bi omogočala ustrezne odločitve o gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani. Lastništvo nepremičnin je bilo prikazano nepopolno, upoštevalo se je neverodostojne dogovore, na končno vrednost zemljišč je pomembno vplivala velikost zemljišča (točka 2.2.2.1).
- MOL ni opravila nobenega nadzora v družbi Stadion glede namenske rabe sredstev in je družbi Stadion izplačevala sredstva, kljub temu da določeni stroški družbe Stadion niso temeljili na verodostojnih listinah oziroma izvajalci niso bili izbrani na podlagi postopkov javnega naročanja (točka 2.2.3.3.a).
- MOL bi morala imeti izdelano strategijo razvoja športa v Ljubljani in jo sprejeti ter na tej podlagi načrtovati potek gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani. Ker nima izdelane strategije razvoja športa in opredeljenih dolgoročnih potreb in lokacij za gradnjo vseh športnih objektov, ni mogoče ustrezno ocenjevati stroškov gradnje nogometnega stadiona na različnih lokacijah. Primerjava zgolj kratkoročno nastalih stroškov pa lahko vodi v negospodarno odločitev. Poleg tega je mestni svet MOL imenoval gradbeni odbor, ki je izvajal aktivnosti, za katere je bila ustanovljena družba Stadion, kar kaže na neučinkovitost procesa gradnje stadiona zaradi nenatančne opredelitve nalog in odgovornosti družbe Stadion (točki 2.2.3.4.b in 2.2.3.3.c).
- Kljub izraženemu interesu države po sofinanciranju gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani v letih 2002 in 2003 MOL ni mogla izvesti aktivnosti za pridobitev sredstev iz državnega proračuna, saj mestni svet MOL v tem času ni sprejel odločitve o lokaciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani (točka 2.2.3.5).

3.2.3 Mnenje o gospodarnosti nakupa zemljišč in ustanovitve družbe Stadion

MOL in družba Stadion pri izvajanju projekta gradnje nogometnega stadiona nista ravnala gospodarno v naslednjih primerih:

- MOL bi morala pri sklepanju pogodbe 2001 preveriti obstoj bremen, povezanih z zemljišči, še posebej, ker so bila bremena vpisana v zemljiško knjigo in je zanje vedela (točka 2.2.1.3). Ob predvidenem namenu uporabe zemljišča za gradnjo športno rekreacijskega centra, ki izhaja iz dolgoročnega plana 1986 – 2000 in PUP ocenjujemo, da je bil negospodaren nakup vseh zemljišč v vrednosti 2.286.192 tisoč tolarjev, vendar dopuščamo možnost, da je mogoče ob spremenjenem namenu uporabe zemljišča, tudi če bi bilo denacionalizacijskemu zahtevku ugodeno, zemljišča ustrezno uporabiti oziroma zagotoviti povračilo stroškov nakupa teh zemljišč.

- Ravnanje MOL ocenjujemo kot negospodarno, saj
  - se ni ustrezno zavarovala, če bi bil bila denacionalizacijskemu zahtevku ugodeno (točka 2.2.1.3.a);
  - je prevzela bremena sanacije gramoznice v znesku 1.500 tisoč evrov (točka 2.2.1.3.b).

- MOL je ustanovila družbo Stadion, mestni svet MOL pa je v letu 2004 odločal o lokaciji gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani in imenoval gradbeni odbor. MOL je v celoti financirala stroške delovanja družbe Stadion, dejansko pa bi lahko bile aktivnosti gradnje stadiona vodene v okviru MOL. Če bi aktivnosti gradnje nogometnega stadiona potekale v okviru MOL, bi lahko bili stroški plač, materialni stroški in stroški študij nižji (točka 2.2.3.2).

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Mestna občina Ljubljana mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo, ker so bile pri revidiranju pravilnosti in smotrnosti poslovanja Mestne občine Ljubljana in družbe Stadion pri gradnji nogometnega stadiona v Ljubljani ugotovljene nepravilnosti in nesmotrnosti.

Odzivno poročilo mora vsebovati

- navedbo revizije na katero se nanaša,
- kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
- izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in nesmotrnosti.

Mestna občina Ljubljana mora v odzivnem poročilu izkazati

- prenos vseh aktivnosti povezanih z gradnjo nogometnega stadiona na Mestno občino Ljubljana ter predložiti izdelano analizo smiselnosti obstoja gospodarske družbe Stadion;
- aktivnosti za izdelavo strategije razvoja športa v Ljubljani z analizo dolgoročnih potreb po gradnji ali obnovi športnih objektov in primernih lokacij zanje;
- aktivnosti za spremljanje postopka denacionalizacijskega zahtevka na parceli št. 1005 v Stožicah in ukrepe, s katerimi bo zagotovljena namenska uporaba kupljenega zemljišča v Stožicah;
- ukrepe za vzpostavitev notranjih kontrol pri sklepanju pogodb o nakupljenih zemljiščih, ki bodo zagotovile preveritev bremen in njihovo upoštevanje pri določitvi cene in zavarovanju namenske uporabe zemljišč.

Odzivno poročilo družbe Stadion, d. o. o. ni potrebno, ker je v zahtevi za predložitev odzivnega poročila za Mestno občino Ljubljana zahtevan prenos vseh aktivnosti povezanih z gradnjo nogometnega stadiona na Mestno občino Ljubljana.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrди odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljanih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču, ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja¹⁰⁶. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Mestna občina Ljubljana krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

---

¹⁰⁶ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list, št. 91/01.

5. PRIPOROČILA

Mestni občini Ljubljana priporočamo, naj

- v fazi načrtovanja investicije gradnje nogometnega stadiona v Ljubljani preveri vse možnosti sofinanciranja investicije iz državnega proračuna s sredstvi evropske kohezijske politike, z vlaganjem zasebenega kapitala ipd. in jih ustrezno upošteva v finančni konstrukciji ter izvede aktivnosti za pridobitev teh sredstev;
- pripravi dolgoročno vizijo namena uporabe stadiona Bežigrad, ki bo usklajena s spomeniško varstveno stroko, ministrstvom za kulturo in ostalimi lastniki spomenika.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Priloge: 5

Poslano:

- Stadion, d. o. o., Ljubljana, priporočeno;
- Mestna občina Ljubljana, priporočeno s povratnico;
- Državni zbor Republike Slovenije, priporočeno;
- arhiv, tu.

PRILOGA 1

Družba Stadion je registrirana za opravljanje naslednjih dejavnosti:

- 45.110 Rušenje objektov in zemeljska dela,
- 45.120 Raziskovalno vrtanje in sondiranje,
- 45.210 Splošna gradbena dela,
- 45.220 Postavljanje ostrešij in krovska dela,
- 45.230 Gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov,
- 45.240 Hidrogradnja in urejanje voda,
- 45.250 Druga gradbena dela, tudi dela specialnih strok,
- 45.310 Električne instalacije,
- 45.320 Izolacijska dela,
- 45.330 Vodovodne, plinske in sanitarne instalacije,
- 45.340 Druge inštalacije pri gradnjah,
- 45.410 Fasaderska in štukaterska dela,
- 45.420 Vgrajevanje stavbnega in drugega pohištva,
- 45.430 Oblaganje tal in sten
- 45.440 Soboslikarska in steklarska dela,
- 45.450 Druga zaključna gradbena dela,
- 45.500 Dajanje strojev in naprav za gradnjo in rušenje v najem, skupaj z upravljalci strojev,
- 70.110 Organizacija izvedbe nepremičninskih projektov za trg,
- 70.120 Trgovanje z lastnimi nepremičninami,
- 70.200 Dajanje lastnih nepremičnin v najem,
- 70.310 Dejavnost agencij za posredništvo v prometu z nepremičninami,
- 70.320 Upravljanje z nepremičninami za plačilo ali po pogodbi,
- 74.201 Geodetsko, geološko, geofizikalno, geokemično in drugo opazovanje, meritve in kartiranje,
- 74.202 Prostorsko planiranje in urbanistično načrtovanje,
- 74.203 Arhitekturno in gradbeno projektiranje in z njim povezano tehnično svetovanje,
- 74.204 Drugo projektiranje in tehnično svetovanje,
- 74.300 Tehnično preizkušanje in analiziranje,
- 74.400 Oglaševanje,
- 92.610 Obratovanje športnih objektov,
- 92.623 Druge športne dejavnosti.

PRILOGA 2

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2002, 31. 12. 2003 in 31. 12. 2004

Sredstva in obveznosti do virov sredstev	31. 12. 2004 v tisoč tolarjih	31. 12. 2003 v tisoč tolarjih	31. 12. 2002 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03	Indeks 03/02
SREDSTVA	7.262	11.261	2.137	64	527
Stalna sredstva	596	/	/	/	/
Opredmetena dolgoročna sredstva	596	/	/	/	/
Druge naprave in oprema	596	/	/	/	/
Gibljava sredstva	6.666	11.261	2.137	59	527
Kratkoročne finančne naložbe	6.600	/	/	/	/
Dobroimetja pri bankah, čeki in gotovina	66	/	2.137	/	/
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	7.262	11.261	2.137	64	527
Kapital	2.123	2.123	2.123	100	100
Vpoklicani kapital	2.100	2.100	2.100	100	100
Osnovni kapital	2.100	2.100	2.100	100	100
Rezerve iz dobička	/	23	23	/	100
Preneseni čisti dobiček	23	/	/	/	/
Finančne in poslovne obveznosti	5.139	3.060	14	168	21.857
Kratkoročne finančne in poslovne obv.	5.139	3.060	14	168	21.857
Kratkoročne poslovne obveznosti do dob.	1.231	125	/	985	/
Druge kratk. finančne in poslovne obv.	3.908	2.935	/	133	/
Pasivne časovne razmejitev	/	6.078	/	/	/

Vir: računovodski izkazi za leta 2002, 2003 in 2004.

PRILOGA 3

Izkaz poslovnega izida od 1. 1. do 31. 12. 2002, od 1. 1. do 31. 12. 2003 in od 1. 1. do 31. 12. 2004

Prihodki in odhodki	Leto 2004 v tisoč tolarjih	Leto 2003 v tisoč tolarjih	Leto 2002 v tisoč tolarjih	Indeks 04/03
POSLOVNI ODHODKI	45.926	14.074	6	326
Stroški blaga, materiala in storitev	28.442	7.856	6	362
Stroški porabljenega materiala	115	4	4	2.875
Stroški materiala	/	4	4	/
Drugi stroški	115	/	/	/
Stroški storitev	28.327	7.852	2	361
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	267	57	/	468
Drugi stroški storitev	28.060	7.795	2	360
Stroški dela	17.406	6.218	/	280
Stroški plač	13.105	4.759	/	275
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.160	550	/	211
Stroški drugih zavarovanj	950	345	/	275
Drugi stroški dela	2.191	564	/	388
Odpisi vrednosti	78	/	/	/
Amortizacija	78	/	/	/
Izguba iz poslovanja	45.926	14.074	/	326
Finančni prihodki	85	160	37	53
Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	85	160	37	53
Drugi finančni prihodki iz obresti in kratk. terj.	85	160	37	53
Finančni odhodki	/	7	/	/
Davek iz dobička iz rednega poslovanja	/	/	8	/
Čisti dobiček iz rednega poslovanja	/	/	23	/
Čista izguba iz rednega delovanja	45.841	13.921	/	329
IZREDNI PRIHODKI	45.841	13.921	/	329
Subvencije, dotacije in pogodbi prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	45.841	13.921	/	329

Vir: računovodski izkazi za leta 2002, 2003 in 2004.

PRILOGA 4

Prednosti in slabosti lokacije Bežigrad in Stožice kot so navedene v poročilih z oktobra 2003 in februarja 2004

Predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani, oktober 2003

Lokacija Bežigrad

- Prednosti: ✓ Ohranjanje kulturne dediščine in minimalna izraba obstoječe infrastrukture
 ✓ Obstoječa infrastruktura
 ✓ Bližina mesta, železniške in avtobusne postaje
 ≠ Reševanje problema obnovitve in vzdrževanja obstoječega Stadiona
 ≠ Prednost v časovni komponenti obnove Stadiona-krajši rok
- Slabosti: ✓ Majhen interes privatnih vlagateljev
 ≠ Nerazčiščena lastninska problematika
 ✓ Starost stadiona (65 let) in spomeniško varstvo (Plečnik)
 ✓ Prostorska utesnjenost otežuje izvedbo projekta prenove
 ≠ Pomanjkanje prostora za postavitev heliopota
-

Lokacija Stožice

- Prednosti: ✓ Financiranje objekta z zasebnim kapitalom
 ✓ Lokacija je last MOL
 ✓ S parkirišči na zahodni strani Vojkove ceste bi se zmanjšal velik del primanjkljaja v BS 2/5
 ≠ Izraba opuščene gramoznice za pridobitev novih površin
 ✓ Lokacija omogoča ustrezno dostopnost in prometno propustnost
 ✓ Omogoča gradnjo večnamenskega športnega parka z elementi poslovnega središča
 ≠ Možnost v celoti izpolniti tehnične in tehnološke zahteve evropske in svetovne nogometne organizacije
 ≠ Ustreza sodobnim smernicam za gradnjo stadionov na obrobju mesta in predvsem v bližini avtocest
 ≠ Omogoča ureditev prostora v skladu s sodobnimi urbanističnimi trendi
 ✓ Velikost lokacije omogoča nadaljnji razvoj
 ≠ Možnost iradnje infrastrukture, ki v prihodnosti omogoča rast in razvoj nogometa na vseh nivojih
 ≠ Možnost nadgradnje osnovne ponudbe z zabavnimi in kulturnimi vsebinami
 ≠ Možnost ponuditi večje zadovoljstvo ljubiteljem nogometa
 ≠ Možnost ustvariti alternativo, tudi novo turistično atrakcijo
 ≠ Pomembno zmanjšanje možnosti za izgrede navijačev v centru mesta
 ≠ Možnost oblikovanja popolnoma varnega okolja za izvedbo športnih in kulturnih prireditev v katerem je mogoče enostavno nadzorovati red in mir
 ✓ Mikro klimatska primernost za izvedbo tekem na najvišjem tekmovalnem nivoju
- Slabosti: ✓ Opuščanje stare tradicionalne lokacije, ki ima kulturno zgodovinski pomen
 ✓ Opuščanje lokacije in objekta za katerega trenutno ne obstaja definirana nova namembnost
 Komunalna neopremljenost zemljišča
-

Predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani, februar 2004

Lokacija Bežigrad

- Prednosti: ✓ Ohranjanje kulturne dediščine in minimalna izraba obstoječe infrastrukture
 ✓ Obstoječa infrastruktura
 ≠ Skladen razvoj mesta Ljubljane
 ≠ Bližina mesta, železniške in avtobusne postaje
 ≠ Oživljanje mestnega jedra
 ≠ Nižja vrednost investicije za stadion
 ≠ Reševanje problema obnovitve in vzdrževanja obstoječega Stadiona
 ≠ Prednost v časovni komponenti obnove Stadiona-krajši rok
- Slabosti: ✓ Manjši interes zasebnih vlagateljev
 ✓ Starost stadiona (65 let) in spomeniško varstvo
 ✓ Prostorska utesnjenost za poslovni program
-

Lokacija Stožice

- Prednosti: ✓ Financiranje objekta z zasebnim kapitalom
 ✓ Lokacija je last MOL
 ✓ Dovolj prostora za izvedbo parkovnega programa
 ✓ Omogoča ustrezno dostopnost in prometno propustnost
 ✓ Omogoča gradnjo večnamenskega športnega parka z elementi poslovnega središča
 ✓ Omogoča nadaljnji razvoj
 ✓ Mikro klimatska primernost za izvedbo tekem
- Slabosti: ✓ Opuščanje stare tradicionalne lokacije, ki ima kulturno zgodovinski pomen
 ≠ Neizdelan prostorski plan
 ≠ Izvedba drage prometne ureditve
 ✓ Opuščanje lokacije in objekta za katerega trenutno ne obstaja definirana nova namembnost
 ≠ Zahtevna zasnova finančne konstrukcije
 ✓ Komunalna neopremljenost zemljišča – zahteva po celoviti komunalni ureditvi (vodovod, kanalizacija, elektrika, plin, daljnovodi, telefonija)
 ≠ Nerešena lastninska problematika na zemljiščih predvidenih za športni program (zasebna lastnina in denacionalizacija)
 ≠ Dolgotrajna priprava investicije (lastništvo, sanacija gramoznice in komunalna oprema)
 ≠ Visoka investicijska vrednost (odkup zemljišč od SCT in zasebnikov, sanacija gramoznice in komunalna oprema)
-

Vir: Predinvesticijsko poročilo za novi nogometni stadion v Ljubljani, oktober 2003, februar 2004, Stadion, d. o. o., Ljubljana.

Legenda:

- ✓ Enake postavke
 ≠ Spremenjene postavke

PRILOGA 5

Obrazložitev MOL k ustanovitvi družbe Stadion, z dne 26. 11. 2001

MOL je v obrazložitvi¹⁰⁷, zapisala: "Slovenija in njeno glavno mesto Ljubljana potrebuje tudi nov moderen večnamenski stadion. Nogometna infrastruktura v Ljubljani je v zelo slabem stanju in je povsem neprimerljiva z evropskimi standardi. To še posebej velja za centralni stadion za Bežigradom, ki je kljub sprotnemu vzdrževanju neprimeren za organizacijo večjih domačih in mednarodnih tekem. Zato je pobuda o novogradnji nujna in opravičljiva. Posebej še zaradi dejstva, ker je to mesto s športno tradicijo tako pri organizaciji tekmovanj kakor tudi po rezultatih. Osnovni kriterij opredelitve za novi stadion v Ljubljani izhaja iz dejstva, da tako v Ljubljani, kot tudi v celotni Sloveniji ni ustreznega stadiona, ki bi v celoti izpolnjeval tehnične in tehnološke zahteve evropske in svetovne nogometne organizacije. Svetovna nogometna organizacija – Federation Internationale de Football Association - FIFA je namreč natančno povedala, da naš sedanji stadion ne izpolnjuje osnovnih pogojev za mednarodna nogometna srečanja. Novogradnja pa bo ponujala poleg tega tudi rešitev večnamenskega prireditvenega prostora za različne kulturne in zabavne prireditve. V sklopu športno rekreativnega centra naj bi se na lokaciji v Stožicah gradil stadion za 15 do 20 tisoč gledalcev. Orientacijska vrednost gradnje novega stadiona je približno 4,5 milijarde tolarjev brez zemljišča, odvisno od velikosti objekta, kakovosti gradbenih materialov, tehničnih zahtev, konceptualne zasnove spremljevalnih dejavnosti. Nogometni stadion bo grajen skladno s pravili Mednarodne nogometne zveze FIFA in s spremljevalnimi dejavnostmi, ki upoštevajo sodoben marketinški pristop."

Projekt gradnje stadiona je razdeljen v dve fazi.

Prva faza:

- priprava študije o potrebah in možnostih za gradnjo stadiona
- priprava idejnih osnutkov stadiona
- priprava gradbenih projektov
- izdelava študij o vplivih na okolje
- izdelava geotehničnih študij
- izdelava študij prometne ureditve
- izdelava finančne konstrukcije za gradnjo stadiona
- izdelava projekta zagotavljanja finančnih virov
- pridobitev investitorjev.

Druga faza:

- vodenje gradnje stadiona.

---

¹⁰⁷ Obrazložitev, november 2001 k sklepu št. 633-9/00-9 32. seje mestnega sveta MOL z dne 26. 11. 2001.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896